

309366

ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును

VOL. 5.

జేన్ వట్టణము 1918 సం॥ జూన్ నెల 11 వ తేది మంగళవారము

No. 60

నంపుటము. 71

కాళియక్తి నామ సంవత్సర శ్వేతమాస శుద్ధ త్రియ 3.

సంచిక ౬౦

అమృతాంజనము

అన్ని వ్యాధులకు పరమాచ్యుతము.
చక్కని డబ్బితో సహా సీసా 1-కి నెల 0-8-0
తలనొప్పిల మాన్పును.
పార్శ్వపు నొప్పిల తొలగి
దోలును. వాయువు
పోట్ల పోగొట్టును.
సువాసనXలిగి యుండును.
గ్రహిణింటి నుండదగినది.
వనమూలికలచే హిందూదేశముందు
తయారుచేయబడు మంచిమందు.
దీనిని విదేశములలో కూడ వాడుచున్నారు
అమృతాంజనము డిపో బొంబాయి, మదరాసు.

శ్రీమదాంధ్రబ్రహ్మాండ పురాణము

(వ ద్య కా వ్య ము.)
వ్యాసమహర్షి విరచితములగు పదునెనిమిది పురాణములలో నిదియొకటి. ప్రపంచమెట్లు పుట్టినది? కలభేషము తలకలిగి? ఆచారవ్యవహారము లెట్లున్నాయో? ఈ మొదలగు విషయము లెన్నియో యిందు స్పష్టముగ వివరింపబడియున్నది. గొప్పకారి గ్రంథమునై మంచి యభిప్రాయమునిచ్చియున్నది. 70 మిగుల ములభము. 900 పుటలు అత్యుత్తమ ప్రతిభాగ్రహిణి. వెల 5-0-0. కర్పూలు వేతే.
శ్రీమదాంధ్ర లలితోపాఖ్యానము
కైలి:— ములభము, మృదుమధురము, భావగర్భితము. 2000 పద్యములుగలవు. మంచికాగితములపై అచ్చు. కాలికా లైంసు ధర రు 1-8-0. పోస్టుఖర్చులు చేరు.
(26) జనమంచి శేషాద్రిశర్మ
గెలుగు పండితుడు, ముద్రినిపిపర్ హైస్కూలు. కడప

సర్వవృద్ధి విషనంజీవిని.

(రిజిస్టర్డ్ ట్రేడు మార్కు) 588
శ్రీమదుగ్రామ వచ్చువారు సంతోషముతో పోవుదురు.
ఈ యుగములో గుణపుచేయువారలకు రూ 100 ఇవ్వం.
ఇది ప్రతి కుటుంబమునకు యుండవలసిన యావృద్ధివ. ధము. ఆంగ్ల, యూనాని, దేశీయ వైద్యులచే పొందగలచుబడియున్నది. ఎన్ని దినములుంచినను మందు గుణముమాటు. తేలవకు మాత్రమే కాక ఎలక, కుక్క, పాము, జిట్టి మొదలగు విషజంతువుల కాటులకు నువ్వెరుగించును. వెలపాకెట్ 1-8-0. పోస్ట్ 0-8-0. 1 డజన్ పాకెట్ల వెల రూ 5-0-0. పోస్ట్ చేటు.
ఒకేసారి 2 ప్యాకెట్లు తప్పించుకొనువారికి పోస్ట్ 2 ఇవ్వం. డ్రవలకు 100కి 25 రూపాయలు. కమిషన్ నియ్యబడును.
చిరునామా:— ధనలక్ష్మి కంపెనీ,
1, రెండుకేట్లపేట, పి.పి. పోకారపేట పోస్టు, మదరాసు.

1000

రూపాయలు

లోక ప్రసిద్ధమైన సాలామిసిరి మురబ్బ

మీరు బలహీనులుగా ఉన్నారా? ఆయితే డి. మన్నాలాల్ గారిచే తయారుచేయబడిన లోక ప్రసిద్ధమైన సాలామిసిరి మురబ్బను తీసుకుంటే దీనిని తీసుకుంటే యెడల భావుత్వ, రక్తపుష్టి, విశేషబలము, ఆకలి ఎక్కువ మొదలయినవి. కలుగును. స్వచ్ఛమైనది, భావుత్వ మూత్రములలో కలిసిపోవుట, నీరుచురుకు, బహుమాత్ర వ్యాధి మొదలగునవి మానవును. దీనివలన మంచి గుణము పొందిన ఆశేషము రంగోస్, పీసాంగ్, సిలోస్, ఆఫ్రికా, కలకత్తా, బొంబాయి, మదరాస్, ఈ ప్రాంతములనుండి బహుమానపుత్రికలు విశేషముగా పంపియున్నారు. కాశలగినవారు అద్భుతాస్తాంపును పంపినచో బహుమాన స్మృతికల కాపి పంపుదును. ఇది ఆబద్ధ మని రుజువుపరచువారికి వైకన్యపరచియుండు బహుమానము యియ్యబడును. అట్లు నిరాకరించినచో కోర్టుమాలముగా పొందవచ్చును. పార్శ్వము కొను నప్పుడు "డి. మన్నాలాల్" అని యుండుట చూచి తీసికొనవలయును. అనుపాన పత్రిక పార్శ్వములో పంపబడును. ఏకెంటులు కావలసియున్నది.
15 కులాలు లేట్స్ వెల రూ. 2-0-0. తపాలభర్తు 1-8-0 డెవలకు 6 అణాలు.
డి. మన్నాలాల్, ఢిల్లీ వైద్యులు,
సాలామిసిరి మురబ్బ డిపో, బెంగళూరు సిటీ.

(619)

అన్ని మన్యజ్వరములకును యిసనాఫలిమందు

రామబాణమువలె అమోఘముగ పనిచేయును.

Esanofele (Anti Malarial)

ఇసనాఫలిమందును సేవించి, మన్యజ్వరముచే పీడింపబడకుండగ

మీ శరీరములను కాపాడుకొనుడు.

ఈ మందు బహు నమ్మకమైనది. మన్యజ్వరమునకు టెస్ట్ వ. ధము:— ప్రపంచమందంతటను మన్యపు జిల్లాలయందు వెక్కుమందికి జవాప్రదముగ ఉపకరించింది. గొప్ప వైద్యులచేతను ఈ మందును గుర్తించి అభిప్రాయముల నిచ్చి యున్నారు. ఎంత విషమస్థితిమైనను, తీర్చించి గుల్మవ్యాధిచే పీడింపబడు వారలకు ఈ మందు అమోఘముగ పనిచేయును. మరల జ్వర మెన్నటికిని రాదు. ఒకమాత్రపు చచ్చుకొన్నచో జ్వరము నిశ్చేషమగును. ఏమియు అపాయము లేదు. పసిపిల్లలకు ద్రావకపు ఇసనాఫలిని వాడవలయును. ప్రతి రసవాదిగర దొరకును.
పోశయేట్టు— (ఇండియా, బర్మా, సింహళములకు) బి.జి.గోరియోకంపెనీ, బొంబాయి.
జేన్ రాజభానియందు సోల్ ఏజెంట్లు:— డబ్ల్యు. ఈ. స్లిట్ట అండుకో, మదరాసు.
దగామందులను జూచి మోసపోకును.

ఆంధ్రోద్యమము.

మొదటి యె దాంధ్ర మహాజనసభలయందలి సన్మాన సంఘాధ్యక్షుల, సభాధ్యక్షుల, యువవ్యాసములు, వారి చిత్రపటములు, సభా తీర్మానములుగలవు. వెల రూ 1-8-0. పోస్ట్ చేటు.
ఆంధ్ర త్రికా కాగ్రామము, 7, రెండుకేట్లపేట, మదరాసు.

ఆత్మజిజ్ఞాసా.

శరీరమును వివరించువారలకు ఆత్మజిజ్ఞాసా పుస్తకముల సహాయమును గురించిన గ్రంథకర్త:— పా. జగన్నాథస్వామి, పి. వి. విన్నపైజా చక్కని గ్రంథము. పోస్టు చేటు. మేనేజరు, ఆంధ్రపత్రికా కాగ్రామము, 7, రెండుకేట్లపేట, మదరాసు.

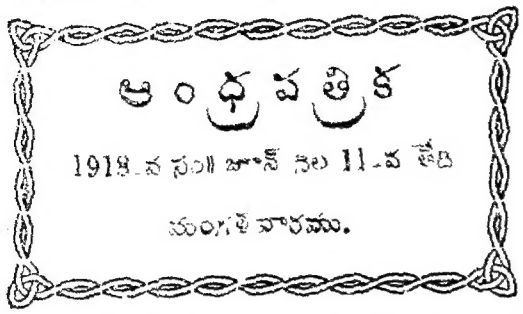
ఆకింగు చీపు సెకటరి.

ఈ ద్వీపమునకు చుట్టుపట్లనుండు ద్వీపములలోని జనము
కంటె నీ ద్వీపవాసులు (హిందువులు) ఎక్కువ ధైర్య శ్రేష్ఠ
కార్యరూప్రములు గలవారని 'సర్ స్టాఫర్డ్ రాఫ్లెస్
(Sir Stafford Raffles) గారు వ్రాసినట్టిక నర్తక కారుడు
(Encycl. Brit) వ్రాసియున్నాడు. అందుకలననే యా ద్వీప
వాసులు వలంరా (డచ్చి) వారికి పూర్ణము లోబడక కొన్ని
స్వతంత్రరాష్ట్రములఁ గలిగియున్నారు. ఈ రెండు ద్వీపములం
కలి యెనిమిది సంస్థానాధిపతులకును వలంరావారికిని 1846,
1848, 1869 సం॥ లలో యుద్ధములు జరిగినవి. మరియు నీ ద్వీప
పవాసుల కవియోచయటకు నలంరా వారిక నొప్పివైద్యము
నీ సాంగోసుల నుంచినాడె ఈ ద్వీపహినులు ప్రస్తుతపు క్రైస్త
మద్వీపాధిపాదవారికిఁ జూపిన కరుణ వాస్తవ నిశ్చిన్మును
నొద్దికిని ద్వీప నివాసము, సాధికారమునందు నిజముగా
నిగ్రహముల కేవలము పురాణములఁ జరిగినవి యందునను

ప్రకటన

శేపు బుధవారము (జూన్ 12 వ తేదీని) సంవత్సరాది సంచికలు చందాదారులకు పంపబడును గావున ఆ వారపు వారపత్రిక వెలువడదు.

మండలసభలు: స్వపరిపాలనము

వేసంగి మండలసభల ఋతువు ఈ వత్సర ముంధిదేశములో జరిగిన వివిధ మండలసభల యందును స్థానిక సమస్యలకు స్వపరిపాలనాసమస్యయే ప్రజలవృత్తి నెక్కుడగ నరికినది. సభాధ్యక్షుల వ్యాసములను స్వావతులు స్వపరిపాలనా సమస్యకర్తయే గన్పట్టుచున్నది. ఆహ్వాన సంఘాధ్యక్షులను పర్యావరణమున గూడ నిట్టిచర్చయే విశేష భాగ మాక్రమించుచున్నది. తీర్మానములు గూడ నిశ్చయమునకే ప్రాముఖ్యమిచ్చుచున్నవి. ఇందు విశేష మెట్లయి లేదు. స్వల్పపు కోర్కెలతో సం తృప్తి చెందుకాలము గలిగినది. కష్ట నిష్ఠురములను గూర్చి వలపోయటకు ప్రజ లిచ్చుగించు. అన్ని కష్టములకును సిద్ధావధము స్వపరిపాలనమే యని, ఎల్లరకమున కరతలామలకమునది. అందుచే సభలయందు దన్నిటను, నూతన దృక్పథము విరాజిల్లుచున్నది. ఈ సత్యమును అధికారులు గ్రహించుట లాభకరము. ప్రజలు స్వపరిపాలనమునకు విముఖులై యున్నారని చెబుచువారు కాలానిక ప్రపంచమునందున్నారని గుర్తెలుగవలయును. స్వపరిపాలన మనసర మని, రాజకీయసిద్ధాంతములను, ఆర్థికసమస్యలను, నామూలగ్రముగ పరిచివారు మూత్రమే బోధింపవలసిన యవసరము లేదు. ప్రజాసామాన్యమున కంతకును అనుభవపూర్వకముగనే నీ సత్యము పొడగట్టుచున్నది. ప్రజాసామాన్యముతో గలసి మెలసి తిరిగిన గాంధీగారి రీతియే ప్రజలభావములనుగూర్చి స్పష్టపరచియుండెడి. గంజాము మండలసభయందు, అధ్యక్షులగు మల్లాది కృష్ణమూర్తిపంతులు గారు తేటతెలుగు వాక్యములతో స్వపరిపాలనావశ్యకతను గూర్చి సుబోధకముగ చెలిపియుండెడి. స్వతంత్రము విస్తృతముగలిగెడివాక్కు. స్వతంత్రము లేనిది శివమును క్రమముగ పెరుగనరదు. అధ్యక్షులు పడినటులు బంధించబడిన చినావారి పాదములు పెరుగక కురుచగనే యుండుచున్నవి. జ్ఞానవిహీనమైన వ్యూహాద లే స్వతంత్రమును బోగొట్టికొన గొల్లనపుడు, మరుష్యుల సంగతి చెప్ప నవసరములేదని పంతులుగారు నుడివీరి. స్వతంత్రము స్వపరిపాల మన్న గాని నిలువనరదు. “పోతపాలుల్లిపాలగువా? పెంకకపు తల్లికన్న తల్లియగువా? గావున స్వపరిపాలన స్వభావసిద్ధము. పరిపరిపాలన స్వభావవిరుద్ధము. స్వతంత్రమునకు స్వపరిపాలనకుదండ” మని అధ్యక్షులు నుడివిన వాక్యములు మానవస్వభావమును తేటపరచుచున్నవి.

అధ్యక్షులు నుడివినటుల స్వపరిపాలనము కేశమునకు కొత్తది గాదు. ప్రాచీనకాలమున గ్వతంత్ర ప్రతిఘోషనలు దేశమునందు మిక్కుట

ముగ నుండెను. హిందూపరిపాలనయందు దేశ మైశ్వర్యస్థితియందుండెను. అంగ్లేయపరిపాలనా సంహారము దేశమునందు దళివృద్ధి తేకపోలేదు. కాని అధ్యక్షులు నుడివినటుల, భూముల నీటిపారుదల కొరకు కాలువ లేవిధముగ నిర్మించబడెనో, ధనవ్రవాహమునకు గూడ నట్టి కాలువలే విలసిల్లెను. ఇండియా ఆఫీసు వ్యయము, అంగ్లేయ ధనికులు ఇనుపదారుల క్రింద వ్యయబెట్టిన ధనమునకు వడ్డీ, అంగ్లోహిందూవ్యాధ్యోగుల పీఠములు, నై ని ర వ్యయము, మొదలగు వ్యయముల మూలకముగ హిందూ దేశపు ధనమునకే త్రోవలగుండ, హిందూ దేశమును పడలిపోవుచుండెను. పెద్ద ఉద్యోగుల జీతములు లెక్కకు మిక్కుట మయ్యెను. విద్య, వ్యవసాయము, పరిశ్రమలు, ఆరోగ్యము, విశేషాభివృద్ధి గాంచలేదు. పరిపాలనము ప్రజలకు బాధ్యత వహించక, నిరంకుశముగ బ్రవర్తించెను. ఇట్టి దుష్ప్రతిపాలనములకు స్వపరిపాలనము వాంఛించబడుచున్నది. స్వపరిపాలనమునకు భారతీయులు దగియుండలేదని చెప్పెడి ఆక్షేపణ ఆధార రహితమునని. ఏ జాతియైనను స్వపరిపాలన మనుభవించునపుడే, స్వపరిపాలనార్హత బొందును. స్వపరిపాలనా హితము ముచ్చూడుగ నిర్ణయించుట ప్రమాదకరము. ఈ సత్యము ప్రాపంచిక చరిత్రయందు చెల్లెడలను గన్పట్టుచున్నది. ఏ దేశమునకును అన్న త విచారించి స్వపరిపాలన మొనగి యుండలేదు. స్వదేశ సౌఖ్యములు సమర్థతతో పరిపాలించబడుటయే, ప్రజల స్వపరిపాలనార్హతను తేటపరచుచున్నది. అన్నతగూర్చి శంకించుటయే హాస్యాస్పదము. ఏలనన అధ్యక్షులు నుడివినటుల, “తగియుండుట, లేదనుట, అన నేమి? పీటికి హస్త లేమైన నున్నవా? తప్పులు చేయుకుండుటే తగియుండుట యగుగా? అట్లున తప్పులు చేయని ప్రభుత్వము లేమయిన నున్నవా? పూర్వపు తప్పులమా టుండనిడు. జగ్గనీయుద్ధ మారంభమయినది మొదలు ఇంగ్లండు, ప్రాన్సు, ఇటలీ మొదలయిన వా రెన్ని తప్పులు చేసియుండలేదు? తప్పుల చేసేతిరని స్వపరిపాలన తీసివేయనా? తప్పులు చేయకుండుట మరుజలకు సాధ్యమగునా? స్వపరిపాలన యివ్వనిదే తప్పుచేతుమో; ఒక్క చేతుమో యెల్లు చేస్తుగలదు? ఇచ్చి చూడుము. తప్పులు చేసిన అందరితోడి వారమే. చేయకున్న మిగిలెండు కథికులమే. ఇంతకు మే మిగినది కొద్ది. స్వపరిపాలన పూర్తిగ నీయమని అడుగలేదు. ఇంత స్పష్ట మడుగుట తప్ప. అప్పటి స్థితినిబట్టి యడిగిం. ఇప్పుడే యడుగుట తృప్తి చించో పూర్తిగ నడిగియుండును.” అంగ్లేయులు స్వల్పరాష్ట్ర స్వాతంత్ర్యమును నిలువబెట్టుటకే సంగ్రాహము జరుపుచున్నారు. స్వాతంత్ర్యము గోల్పోయిన బెల్జియము సర్వయా రాష్ట్రముల స్వాతంత్ర్యమును నిలువబెట్టుటకు, తమ కక్రినంతయు భారపోయిచున్నారు. ఇక్కార్యము కష్టసాధ్యమయినది. కాని హిందూ దేశమునకు స్వాతంత్ర్య మిచ్చు తమచేతిలోని పని. అందు చేతనే పంతులుగారి విధముగ చెలిపిరి. “అడిగిన తమచేతిలో నున్న దిచ్చుట సులభము కాదా. పోయిన స్వాతంత్ర్యమును యుద్ధముచేసి తెచ్చుట కష్టమైనపని గాదా? సులభమైన పని నేల చేయకూడదు? యుద్ధము ముగిసిన తరువాత నిచ్చెదమని వాగ్దానమైన చేయకూడదా?”

గతవారమున గుంటూరుమండల సభావజ్ఞున సంఘాధ్యక్షులు గూడ స్వరాజ్యసంపాదకమునకు మార్గముల చూపుచు “స్వరాజ్య మనగా తెల్ల ఉద్యోగులను దీసివేయి, మనవారిని నియమించుట గాదు. తెల్ల ఉద్యోగస్థులకు అనుమతము

మన కెక్కువ ఉపకారులుగారు. మనము కోరుపది స్వరాజ్యము. దీనిని సంపాదించుకొనుటకు ఇండియాలోని అధికారవర్గముపై గాని ఇంగ్లండులోని అధికారవర్గముపై గాని ఆధార వడి యుండకూడదు. ఇంగ్లండులో లిబరలు పక్షమువారు త్రవ్వితలకెత్తుదురనియు కన్నడ్యేటివ్ పక్షమువారు మనకు శత్రువు లనియు భావించుట వెట్టితనము. నిజమయిన రాజకీయ పరిస్థితులను గుర్తించమియె ఇప్పటి మన ఆందోళనావర్ధతులకు గారగము. స్వరాజ్యమును మన స్వకై వలననే సంపాదించుకొనవలసి యున్నది. మనము కోరుపది అధికారులు తమకు యుక్తమనిశోధి ప్రతిపాదించునదిగా నుండకూడదు. మనకు యుక్తమని మనము గోరునదియె మనము పొందవలయును. ఇదియే మన ఆందోళన వర్ధతులలో గలుగవలసిన మా”ర్గమని నుడివీరి. ప్రస్తుతసందర్భములను జూచిన మము కోరిన కోర్కెలకు, రానున్న సంస్కరణములు చాలవరకు వెనుకబడునటుల గాన్పించుచున్నది మాంటాగూగారి సంస్కరణములే మన కోర్కెలకు చాల దగ్గినవని, అరుమానము ప్రబలియున్నది. బాంబాయి యందు జరిగినసభలో హార్ని మెను గారు, సంస్కరణములు సంత్వష్టికరముగ నున్నయెడల, నయ్యవి చాలకాలము క్రిందటనే ప్రకటింపబడి యుండెడివని నుడివీరి మనమితరాద ప్రముఖులు సంస్కరణము లేహాపము చాల్చినను అంగీకరింపవలయునని, ఎల్లగత్తి చాటుచున్నారు. మాంటాగూగారి రొక వేళ సంత్వష్టికరముగు సంస్కరణముల నొసగ దలచినను, మన ప్రత్యర్థులు పడవచ్చునటులేదు. అంగ్ల ప్రజలతో ననవసరముగ హిందూ దేశముపై ద్వేషభావము గల్పించుటకు పేజీకాపు సేనానియు, జాయింట్ హిక్కుగారును సర్ సుబ్రహ్మణ్యయ్యగారు విల్లునుగారికి వ్రాసినలేఖ గూర్చి కామర్సు సభలో బ్రశ్నించెనని, మొయిలు పత్రికాబండచువిలేఖరితో వ్రాస్తామిచ్చుచున్నాడు. చిరకాలముక్రిందట జరిగిన విషయములను మరల ద్రవ్య, కలవరమును గలిగించ నెంచుట, రాజ్యాంగ సంస్కరణములకు విఘ్నముల గల్పించుటకే యని సులభముగ గ్రహింప వచ్చును. డెయిలీ లెలిగ్రాఫ్ పత్రిక, యంతర్వర్తలో నూతన సంస్కరణ శాసనము గల్పించుట అపయకరమని చెలిపినదట. మాంటాగూగారి సంస్కరణములు ముత్రివర్గమువారికి బంపబడె ననియు, వారు గూడ యోచించినగాని పీటిని ప్రచురింప వీలుండదనియు, కాని యివి ఇంత త్వరలో ప్రకటింపబడ వనియు, డెయిలీ క్రానికలుపత్రిక వ్రాసినటుల, మొయిలు పత్రికావిలేఖరియే చెబుచున్నాడు. ముత్రివర్గ సభ్యుల స్వభావము చెలిపినవారు, సంస్కరణములు తుట్టుతుడ కేహాపముచాల్చునో సులభముగ గ్రహింపవచ్చును. సిద్ధాంతపక్షమువారు ప్రజాశయముల కాంగ్ల దేశమున నిరోధముల బయ్యుచున్నారు భారతీయులపక్షమున సత్యము చెబుచు వారెవరును అంగ్ల దేశమున లేరు. ప్రత్యర్థులకు నాయుము జేయుటకు డాక్టరునాయుడుగా రాంగ్ల దేశమున నున్నారు. ఇట్టిపిత్తిలో అనుకూలమగు సంస్కరణములు వెలువడునని, యూహించుట కవకాశము లేకున్నది. కాని ప్రజలు దృఢసంకల్పులై, స్వపరిపాలనమును పొందుటకు శృతనిశ్చయమై యున్నచో ఎట్టి విఘ్నములును ప్రభాశయములకు భంగము గలిగింపజాలవు. ఈ సమయమున ప్రజలయందు దృఢసంకల్పము కొంతవరకు గన్పించుచున్నను, నాయకు లనువారు చలించుచున్నటుల

నూచనలు పొడగట్టుచున్నవి. ఇట్టి సడత జేతా కర్ణకము. పైదరాబాదు హోంయూలు సమితి వారు, ప్రజల కర్తవ్యము నూర్చి స్పష్టముగ చెబి పిరి. కాంగ్రెసు సంస్కరణ విధానమునకు సంస్కరణములు దగినచో, వాటిని పూర్ణముగ విస్మరించ వలయునని, ఏకగ్రీవముగ దీర్చానిందిరి. ఇట్టి యభి ప్రాయమే భారతీయులలో ప్రబలియున్న దనుటకు సందియము లేదు. ప్రజల దృఢనిశ్చయమే వారి నీ సమయమున గమ్యస్థానమునకు గొంపోవును. ప్రభుత్వమువా డిట్టి సందిగ్ధసమయమున, ఏమాత్ర మును వెనుదీయక ప్రజలు గోరిన స్వల్ప కోర్కెలకు కాంగ్రెసు సంస్కరణములను ప్రసాదించి, ప్రజల శాశ్వతకృతజ్ఞతావందనములకు బాత్రు లయ్యెదరు గాక!

విదేశనాయకుల స్థానము.

విదేశ నాయకులకు సంఘములో గల స్థానము నూర్చి “యన్ టెన్డు ఇండియా అండు నేటిపు స్టేట్సు” పత్రిక చక్కగ చర్చించినది. విదేశ నాయకులు తమ పరిమితిని గుర్తెరిగి నడచిగానుట సంభావ్యము. ఈ పత్రిక వ్యాసాంతమున ప్రాసిన యీక్రింది వాక్యములు విచక్షణాన్వయమున సూచించుచున్నవి.

“విదేశీయుల నాయకత్వమున కొంత బలహీనత లేకపోలేదు. ఉద్యమాభివృద్ధికి కృషి సలుపుటలో విదేశ నాయకునికి ఎక్కువ సౌకర్యములున్నను, అతను నూతనోద్యమమును ప్రారంభించజాలడు. ఇదివరకే ముందుకు జనుచున్న శక్తుల నుద్బోధించవచ్చును. స్వదేశీయులతో గలసి బని జేయవచ్చును. కాని ఆయుధ్యమరణిధి యని తాను ప్రకటించికొనజాలడు. అతని సహాయ మొననను, ప్రజల అంగీకారముపై నాధారపడి యున్నది. ఆత్మాభివృద్ధికొరకు బ్రయత్నించుచున్న ప్రజలు విదేశీయ నాయకుని సాయము నేసమయ మందయినను నిరాకరింపవచ్చును. విదేశీయుల ననుమానించుట సహజమును, తక్కిన సరియు పగుచున్నది. ప్రజల యనుగ్రహము వైనను, ఉద్యమస్థితివైనను, విదేశీయుల సహాయ స్వీకార మాధారపడి యున్నది. విశ్వాసమెప్పుడును, హృదయములు కలసినపుడే, అతిశయించును. ఇది క్రశ్యకీసూత్రము. స్వదేశ నాయకుడు, ప్రజల కాదర్శముగ నుండవలయును. కాలానుగుణ్యముగ నడచువాడుగ నుండవలెను. తమ రిక్త సంబంధికుని ప్రేమించినంత గాఢముగ నన్యసహాయకు నేదేశముగాని, జాతిగాని ప్రేమించుట దుర్లభము. విదేశీయుడు, ఏ యుద్దేశముతో సాయము జేయ నుద్యమించినను, నాయకుని కుండవలసిన లక్షణములువారియందెంతసంపూర్ణముగనున్నను, స్వదేశ నాయకునివలె ప్రజల శారవమును గాని విశ్వాసమునుగాని చూరగొనగల నని దలంప వీలులేదు. అతను ప్రజలకు స్నేహితుడగు, తోడు నీడగనుండి ఆదర్శసాఫల్యమునకయి కృషి సలుప వచ్చును. విదేశ నాయకుని, వారొసగు హితము బట్టియు, ప్రజలకు వారిపై గల విశ్వాసముబట్టియు, నాయకునిగ ప్రజలంగీకరించుట తటస్థించును. ఈ సత్యము, విదేశ నాయకుడు తప్పుద్రోవల ద్రొక్కుచున్నపుడు గనబడును. తాత్కాలికముగ నాతడు ప్రజలచే నుత్కృష్టముగ పూజంకబడ వచ్చును. కాని వారెట్టి చిన్నితప్పు జేసినను, ఎట్టి పొరబాటునకు లోనయినను, ఉన్నతశిఖరము నుండి క్రింద బడుదురు. స్వదేశ నాయకునియందట్టితప్పుల గుర్తించబడవు. కాని ఆ తప్పులే విదేశ నాయకునియందు ఘోర దోషములుగ గాన్పించును. విదేశ నాయకుని పలుకుబడికి హద్దు

గలను. అతనిచర్యలు విమర్శింపబడినచో, తనదేశ నూర్చి ప్రజలు కృతఘ్నులుగ బ్రవర్తించుచున్నారని ఆతడు మొరలిడవచ్చును. కాని తనకు ప్రజానాయకత్వ స్థానము పోయినదని గాని, ప్రజలు తన నాయకత్వము నంగీకరింపలేదని గాని, దేశము తన యిచ్చవచ్చిన వారిని నాయకులుగ నెంచుచున్నదని గాని, ప్రజలను నిందింప వలనుకడదు. ఏలనన, దేశమందు జనించిన సహజనాయకులను, ఈయన తొలగింపజాలడు. దేశ నాయకులు తమ యుద్యమమునకు బలము కలుగు నిమిత్తమై యితనితోడ్పాటు గోరియుండవచ్చును. కాని విదేశ నాయకుని స్థానము ప్రజల యంగీకారముపై నాధారపడి యున్నదని, ఆతను గ్రహింపవలెను. స్వదేశ నాయకులతో నున్న యవసరము, ప్రజలకు విదేశ నాయకులతో నుండదనిగూడ నాతను గ్రహింపవలయును. విదేశ నాయకులయెడ, హిందూదేశ మిట్టి భావమునే ఎల్లపుడును సూచించుచున్నది. హిందూదేశము విదేశ నాయకుల తోడ్పాటు నంగీకరించిన మాత్రముక, హిందూదేశము స్వపరిపాలనార్హతను గోల్పోయినదని తలంచుట తాజ్జి. హిందూదేశము విదేశీయులను తమ తెలులయునను తోడ్పడవలయునని, ఆహ్వాన ముపి యుండలేదు. కాని అటుల అవాంఛితముగ సాయముజేయ బూనినవారు ఏ యుద్దేశముతో కృషిసలుప ముందుకు వచ్చినను, వారిని గౌరవించి, వారి సాయమునకు దేశ మన్నికాలములందును, కృతజ్ఞతను సూచించినది.”

ఆంధ్ర సాహిత్యపరిషత్సంఘము

పై సంఘమువారి పింగళనామ సంవత్సర కార్యవివేదికమా మోకంపబడినది. పరిమితృత్రిక మాసపత్రికగోప్రకటింపబడుచున్నది. ఇకముందు మూడుమాసముల కొక మారి పత్రిక ప్రకటింపబడునని, నివేదికమున గాననగను. పత్రిక ఏకారణముచేతనో సకాలమున ప్రకటింపబడుట లేదు. పత్రిక లో ప్రకటింపబడు విషయములైనను, ఆంధ్రుల కాకర్షవంతములుగ నుండుటలేదు. పుస్తకభండారమున 77 గ్రంథములు గలవట. మధుర తంజావూరు మండలములందు వ్రాత పుస్తకము లేమయిన దొరకునేమోయని గ్రంథసంపాదనకు నొకరు బంకబడిరట గాని, వారి కనాలో గ్యము తటస్థ మగుటచే, గ్రంథసంపాదనము జరుగలేదు. ఈ సంవత్సరాంతమున నున్న శాశ్వత గ్రంథముల సంఖ్య 4, 112. వీటిని పుస్తక ప్రకాశకులు, గ్రంథ పరిశోధకులు, ఉపయోగించుచున్నారని చెలువబడినది. నిఘంటునిర్మాణము విషయమై జరిగిన అభివృద్ధి అత్యల్పము. నిఘంటు ద్రవ్యదాత లగు పీఠికాపురరాజుగారి కార్యమును పిశాపురములో వండితుల నియమించి జరుపుచున్నాడు. ఇందుకు జయంతి రామయ్యవంతులు గారు గౌరవార్థసంపాదకులుగ నుండుట కంగీకరించిరి. ఏ గురు వండితులు నియమింపబడియున్నారు. జరిగినదని అపుడపుడు పత్రికాముఖమున ప్రకటింపబడునని, నివేదికము చెలువుచున్నది. ఇక నయినను, నిఘంటు నిర్మాణము త్వరలో సఫల మగుగాక యని గోరుచున్నారము. రి గ్రంథములు, పరిమితృత్రికాలయము వారిచే బ్రచుంపబడినవి. పరిమితృత్రిక ప్రతియేటను సమావేశ మగుచున్నది. కాళియక్తి సంవత్సరమునందీసభ మధురానగరమునందు సమావేశమగుట, ప్రశంసార్హము నివేదికము జూచిన, పరిమితృత్రిక వారు చూపిన ఘటితములుత్సాహకరములుగ లేవు. ప్రజలీ సఫలమై నెక్కువ శ్రద్ధ జూపి, సభవారు వాఙ్మయాభివృద్ధికై నెక్కువ యత్నాహముతో కృషి సలుపునటులు ప్రయత్నించుట భావ్యము.

ప్రత్యేక దేశీయమహాజనసభ

తెలంగాణలో యని అభ్యుదయ. ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రాముఖ్యము.

అయ్యో, ఆంధ్రదేశమునకు ప్రత్యేక రాష్ట్రము సభ లభించినది. ఈసంవత్సరము కడపలో ఆంధ్రసభలు జయప్రదముగ జరిగినవి. వీరతనము వారొసగోపు సంస్కరణ విధానములను వర్ధింపుటకై ప్రత్యేక దేశీయ మహాసభ యొకటి యిప్పుడు సమావేశమై కానున్నది. దాని కిదివరకు నిర్ణీతములయిన ఆలహాబాదు, లక్నో, బొంబాయి పట్టణములవారు ఏవేదియో కొన్ని భేదాభిప్రాయములను కలవారై యున్నారు. ఇట్టి సమయమున మాత్రముగా ఏర్పడిన మన ఆంధ్ర రాష్ట్రము జాతీయ మహాసభను ఆహ్వానముచేయుట యుక్తమనియించి ఆంధ్రనాయకులు ఆంధ్రదేశమునకు వీలిచిరి. సభ యిప్పుడు ఆంధ్రదేశమం దెచ్చట జరుపుట అందరకును ననుకూలము? ఇందుకు తగినది విశాఖపట్టణము కాకినాడ రాజమహేంద్రవరము బెజవాడ యీ 4 పట్టణములే. విశాఖపట్టణము కడపన్నది. అపయన నిప్పుడు స్థేరు భయముకూడకలదు. బెజవాడకును స్థేరు భయ మింకను పోలేదు. ఇంక కాకినాడ రాజమహేంద్రవరము రెండే మిగిలియున్నవి. కాకినాడ యిప్పుడు ప్రాచ్యుల ప్రాచ్యులేతర ద్వైధభావముతో చీలియున్నదిగాన అచ్చట మనుషటిరలే నైకవర్త్యముతో సభిజరుగు నను శాశ్వత నాయకులకు తమన్నది. రాజమహేంద్రవరము అన్నిటికిని అనుకూలమైనది. ఆంధ్రరాష్ట్రమునకు ప్రభావపట్టణము కాకినాడ. చారిత్రక ప్రాముఖ్యమును కలిగియున్నది. విశాఖవిధానమున ఆగ్రహము నందియున్నది. గోవాకరి తీరము, జాతీయోద్యమము నందితానాము గల వారు వీన్నెవ్వలు చాలచుండి యున్నారు. వారుకులును నాయకులలో విశయత్యమును లేదన ప్రజాభిప్రాయము మాత్రము ప్రబలియున్నది. ఆంధ్రరాష్ట్రమున మిగిలిన ప్రదేశములన్నియును తమ విద్యుక్త ధర్మములను నెఱవేర్చుకొనుచు నెత్త చెట్ల పళ్లెలను సమావేశము చేయుచున్నవి. ఆంధ్రమహాసభ యంతవరకు రాజమహేంద్రవరమునకు ఆహ్వానింపబడలేదు. ఇట్టిసమయమున అనుబంధము బాపుకొనుటనైనను రాజమహేంద్రవరములోని వారు జాతీయ మహాసభ వీలుచుట మంచిది. నాయకాగ్రణ్యులయిన ఆంధ్రభీష్ములు వ్యాపతి నుబ్బిరావు వంతులుగాని పశ్చాత్తాపము నిర్వహించుటకు సమర్థులున్నారు. వారి యాజమాన్యము క్రింద ఉత్సాహపూరితులగు యొకరులు పనిచేసిన కార్యము నిర్విఘ్నముగ కొనసాగలదు. ప్రత్యయ ముందునెట్లుబడి తప్ప దానివలన ఎక్కువగ కష్టము మేదుము నుండదు. కిరీటము విశేషముగ పొందవలసియున్నది. బలవంతు దిక్పయిన భవంతులు లేవుగాని తగిన కనతి గల పత్రములు కాలమన్నవి. నాటకకాలము పెద్దపెద్దని 2 గలవు. కర్తవ్యంలో కార్యోత్సాహము గలవారు చాలచుండి యున్నారు. జవీంబారులు కూడ నియవారురున్నారు. పని పూజకొనినచో వారెవరును వెనుదీయవారు కారు. అతవరమయిన యెడల సభాప్రాంతసమయమున కాకినాడ ఏలూరు బెజవాడ బందరువారల సహాయము కోరవచ్చును. వారు సహాయముచేయక మానరు. వీరికి కావలసినది వైద్యమును సాహసము. ఈసమయమున నీమూ కార్యము రాజమహేంద్రవరము బెజవాడ రాష్ట్రమున కిది రాజధానిగ నుంజరగినదని యింటిందుకొన గేరదు. ప్రతిష్టకు భంగమునచ్చును. రాజమహేంద్రవరము చేరుకెట్టి జాతీయోద్యమములు జరుగుచున్న యీ దినములలో పేర్కొనగల పని రాజమహేంద్రవరమున వికృతులయినను జరుగలేదు. పురజనులందరును కార్యవేత పూరితులయి యీ తురాజురతిష్ఠగల పట్టణమునకు ప్రతిష్ఠ నిలుపుదురు గాక యని గోరుచున్నాడను.

కాళియక్తి తల్లాట్రగడ సూర్యనారాయణరావు.

II అయ్యో, ప్రభుత్వమువారు మన కీయబోవు సంస్కరణములను మాండునప్రభువు ప్రకటించినవిక ప్రత్యేక దేశీయ మహాజనసభను సమావేశ పరుపవలసియున్నదిగాచో ఈసభను, అభిల భావతేజోహాసంఘము వారి తీర్మానము ననుసరించి యొకపురండున గాని లేక ప్రయాగలోగాని జరుపవలసి యుండెను. కాని కాలమానంబునుబట్టి పై రెండునగరములందు ను జరుపుటకు వీలులేదని ఆక్కడి నాయకులు తెలిసినందున

గొంబాయిగడములో సభను జరుపవలెనని కొందఱు వ్రాయుచున్నారు. సభ నెక్కడ జరిగినను ప్రస్తుతము దేశమంతయు విషమస్థితియందుండుటచే ప్రజలందఱిచేతను ముప్పుపడయు నాయకునిమాత్రమే కభ్యాసమునక నియమించినగాని సభ కోరికనుగ్రహించి నందదనియు, మనవాంఛ లేదేరవనియు వేరొక సభ నెక్కడ లేదు అందుచేత నీయన్నరవదని సభిష్టంప న్న లొక్కటి లెలకు మహాశాసనాని మర యొక్కరీతియందున తేరివి చెప్పుట అతిశయోక్తి కావచ్చును. ఈ అవసరసభకు లెలకు మహాశాసనాని ఆధ్యక్షులుగ నుండవలెనని డాక్టరు సర్ నువ్రు మ్యాన్యుయ్యల మున్నగు జేశనాయకుల నేతలు తెల్పుచుండిరి. వీరికి పదవినిచ్చి గౌరవించుటకు కొందరు మిత్రులు లభించునట్లు కానినందుచున్నది. అందుచేతనే సభను బొంబాయిగడమున జరుప ప్రయత్నించుచుండిరి. బొంబాయిగడము లోనే సభను జరిపెనుపట్టుమున కాంగ్రెసునూత్రముల ననుసరించి, యేరాష్ట్రమున రాష్ట్రమున జరుగుసభ క్రాసనాధిపత్యము వహించు వీలులేదని యెల్లరుకు తెలిసినవిషయము!

లెలకుగారికి ఆంగ్లభాష అధిక గౌరవముగలదు. వీరు మనకు కడచిన దేశీయమహాశాసనయందు ప్రత్యేక కాంగ్రెసు సంఘమును కొంతవఱకు ఆజయింపజేసిన యిప్పించినందులకు కడపసోదరులు ప్రభాభిప్రాయమునబట్టి ఆంగ్లరాష్ట్రమున సభ కిష్టమైనను నెన్నుకొనవలసియున్నది. కాని వారెట్లుచేతు లేకపోవుట విచారకరము. ఇక వీరిని మనమెట్లు గౌరవింపగలము? ప్రత్యేక దేశీయ మహాశాసనము ఆంగ్లదేశమునకు లెలకు వలెను. అప్పుడు లోకమాన్యున క్రాసనాధిపత్యముచిచ్చి గౌరవించు ముక్త్యంతరము వెల్లడింపవలెను. ఈ విషయమై యీ మధ్య ఆంగ్లప్రత్యేక సంపాదకీయవాగ్ధ్యములలో ననుదిగము వ్రాయ బడుచుండుట యే గాక, కొందఱి ఆంగ్లసోదరుల అభిప్రాయమునూడ నట్లేయున్నట్లు తెలియుచున్నది. ఆంగ్లదేశమున నీ మహాశాసన జయప్రదముగ నివ్వహించగల ప్రత్యేక మెద్దియైన గలదాయని కొందఱికి సంశయము గలుగవచ్చును. ఆంగ్లదేశమున కాకినాడ నగర మీ మహాభారమునతి నులభిముగ నివ్వహించగలదని నాయుదేశము. ఏలన, ఇప్పట్లున అంభోభిష్టములకు న్యాయత ముప్పూర్వపు పంతులుగారు కాకినాడలో జరిగిన చతుర్థాంతరమహాశాసనసభయందు నుడివిన వాక్యములు జ్ఞప్తికి వచ్చుచున్నవి. వారిట్లువాక్యమిచ్చుచుండిరి. "కరాచీలో కేంద్రీయకేంద్రము దేశీయమహాశాసనసభ జరిగినప్పుడు విశాఖపట్టణమున కా మరుచటి వర్సరమునకు కొందరాహ్వానింప బూనుకొనిరి. కాని సభజయప్రదముగ జరుగునాయుధియము చాలవందికుండెను. ఈ కాకినాడలో నీమహాశాసన నివ్వహించుచున్న మాన్యులను జూచినప్పుడు శాత్రుయమహాసభ కాకినాడలో నేరొయిక సంవత్సరము జరిపింపవలయునని నాకు కోరికపుట్టుచున్నది"

కావున నో కాకినాడ పురవాసులారా! ఆంగ్లసోదరులారా! ప్రత్యేక కాంగ్రెసును కాకినాడనగరమున కాహ్వానించి ఆంగ్లదేశమునకు ప్రస్తుతదేశస్థితిలో గౌరవము తెండు. మనదేశమున యిదివరకెప్పుడును దేశీయమహాశాసనము జరిపి యుండలేదు. అందుచేత నీ మహాభారమును జయప్రదముగ నివ్వహించగలమని భరతవర్షమున కంతకును జాతుడు. అటువై భగవాన్ లెలకుని అధ్యక్షులుగ నెన్నుకొనడు. ఆంగ్లసోదరులందఱును వెంటనే తమ ప్రయత్నములు కలుపుదురు గాక. రాయవసురు **చొంగల్వల సత్యవారాయణమూర్తి.** జూన్ 7.

III

అయ్యో, కృష్ణజిల్లా ముస్తాబాదా స్వరాజ్యమునతి పక్షమున కేదే సాయంత్రం కి గంటలుకు కార్యదర్శి కృపాహంబు **బి. కొటయ్యగారి** యాజమాన్యమున నొక బహిరంగ సభ జరుపబడినందున తీర్మానము లామోదంబున కర్వజనాంగ కృతములైనవి. నాయకుండి సభ నుంకరించిరి.

"ముందు ప్రకటించబడబోవు రాజకీయసంగతులములపై భారతీయులు పూనదగిన చర్యను యతిధయిగ్రహించు నాదేశకీయతత్వములై నిర్వహింపవలయునై, నిశ్చల నిర్మల హృదయములై, ప్రకటించుట కా భారతగ్రామాయకుండగు లోకమాన్య భగవాన్ లెలకు మహాశాసన సభ్యత్వమున యవసరమహాశసన సభలో తప్పించుటకు చేయబడుచున్న దుండగ ప్రయత్నములను యీ సభవారు తీర్చుగా ఖండించుచున్నారు."

ఉ॥ శంకర వెంకటేశ్వరరావుగారు.
 ం॥ కడియాల బుచ్చయ్యగారు.
 పాలకుగు రామకొటయ్యగారు.

"రాజోవు యవసరవాతీతు మహాశసనసభలో దృఢ భారతగ్రామాయకుని స్థిరీకరించుట కా భారతగ్రామాయకు భగవాన్ లోకమాన్య భగవాన్ బాలంగాధర లెలకు మహాశాసనాని సర్వనిధియు లభ్యత్వతపదవికి తగినవారనియు అట్టి మహామహుని నట్టిపదవికి నెన్నుకొనట ప్రతిపవిత్ర భారతీయుని ప్రథమ కర్తవ్యమనియు భారతాభివృద్ధి కమిషన్ క్రేయస్కరమనియు యీ సభవారు నిశ్చలహృదయములై విన్నవించుచున్నారు."

ఉ॥ పాలకుగు రామకొటయ్యగారు
 ఆ॥ శంకర వెంకటేశ్వర రావుగారు
 "ప్రత్యేక శాత్రుయ మహాశసన సభ భగవాన్ లోకమాన్య ని యాజమాన్యమున జరుగుటకు యాంగ్లదేశమున కాహ్వానించవలసినదని యీ సభవారుయాంగ్లనాయకులను కోరుచున్నారు"

ఉ॥ అభ్యక్షులు
 ఆ॥ పాలకుగు రామకొటయ్య గారు
 కడియాల బుచ్చయ్య గారు
 వై తీర్మానములను ఆంగ్లరాష్ట్ర కాంగ్రెసు కార్యదర్శులకును ప్రత్యేకలకును పంపుటకు స్వరాజ్యసమితికార్యదర్శి కి సభవారు రధికార మివ్వడమైనది.
 ముస్తాబాదా, **ఎస్. వేంకటేశ్వర రావు.**
 జూన్ 7 స్వరాజ్యసమితి కార్యదర్శి

IV

అయ్యో, రాజోవు మహాశసనము జరుగవచ్చు. అవసర దేశీయ మహాశసన సమావేశమును గూర్చి ఇటీవల కొన్ని వదంతులను వినుచున్నాము. ఇదివరలో సభ జరుగుటకు నిశ్చయింపబడిన అలహాబాదులో గాని లేక లక్నోలో గాని సభ జరుగుటకు వీలులేక పోయినను, బొంబాయిలో మాత్రము సభ జరుపుటకు సరుంజనముగా లేదు. సభ బొంబాయిలో జరిగిన పక్షమున లోకమాన్య దాసభకు అధ్యక్షుడుగా నుండుటకు వీలులేదు. అందుచేత నూతనముగా ప్రత్యేక కాంగ్రెసు సంఘము ఆంగ్ల రాష్ట్రమునకు ప్రసాదించబడినది గనుక యీ అవసర సభకు ఆంగ్ల దేశమునందే జరిపి ప్రత్యేక ఆంగ్ల రాష్ట్రము దేశాభ్యుదయముకు అవశ్యకమనియు, దేశాభ్యుదయమే ఆంగ్లల ముఖ్యోద్యమమనియు, దేశమునందంతటను మాత్రమోగునట్లు చాటవలసియున్నది. ఆంగ్ల నాయకులు తత్త్వ ణమే సమావేశమై ఈ ప్రత్యేక దేశీయ మహాశసన సభకు ఆంగ్లదేశమున కాహ్వానించు విషయము నాలోచించి సభకు కాకినాడ యందు గాని దేశసేవ యందే తమ శీర్షములను గడపు పాతలతోన బందరు నందు గాని లోకమాన్యుని అధిపత్యము క్రింద నిర్విఘ్నముగ జరపి, ఆంగ్లలు తమ విప్లవమును నెఱవేర్చు గాక, ఆంగ్లల కిట్టి తరుణము తిరిగి లభింపజాలదు.

రాయవసురు, **చొంగల్వల చిట్టిపంతులు.** జూన్ 7.

V

అయ్యో, రాజోవు నెలలో ప్రత్యేక దేశీయమహాశసన సభ జరుగవచ్చునని తెలియవచ్చినది. ఈసభ దేశీయమహాశసన సభవారి తీర్మానముల ననుసరించి లక్నోలోగాని లేక ప్రయాగలోగాని జరుపబడవలసి యుండెను. కాని యవట జరుపుటకు వీలులేదని వినుచుంటిమి. ఈతరుణమున ఆంగ్లనాయకులెల్ల దుశాని యీసభను మన యాంగ్లదేశమున జరుగు నేర్పాటు గలందు టుచితము. దేశీయమహాశసన యొక్కటియు నింతిరవకు మన యాంగ్లదేశమున జరిగియుండలేదు. ఆంగ్లనీ సమయ సర్వసదుద్యమలలోను ముందంజ వేయుచున్నారు. ఆంగ్లదేశమున మొన్న మొన్ననే రాష్ట్రీయసభ జయప్రదముగ జరుపబడినది. దేశీయమహాశసన యంతకమ్మడుగ జరుగగలదు. లోకమాన్యలెలకు మహాశాసనాని యధ్యక్షత్వక్రింద నీసభ జరుపబడు వెంటయే శోభిస్తుండును. ఈసభకు కాకినాడలో జరుపునెడల దూరాగతులను వివిధరాష్ట్రముల వారికి సౌఖ్యప్రదముగ నుండునుగాన, అనటినాయకు వీ మహాభారమును వైచిత్ర్యముకు ముందంజవేయుదురుగాక.

వీరవాసరము. **పెమ్మరాజు నారాయణమూర్తి.** జూన్ 7.

VI

అయ్యో, అఖిలభారత దేశీయోప సంఘముల వారి తీర్మానముల ప్రకారము అవసర దేశీయ మహాశసనసభను లక్నో నగరమునగాని లేక అలహాబాదు పుంబునగాని జరుపుటకు నిశ్చయింపబడినది. కాని కారణాంతరమున నచ్చటజరపబడ నేరదని తెలియవచ్చినది. ప్రతి సమద్యమము నందును, అ

త్యుత్సాహముతో ముందంజ వేయుచున్న యాంగ్లనాయకులు ప్రత్యేక దేశీయ మహాశసన సభను మన యాంగ్ల రాష్ట్రమునకు రప్పించి యాంగ్ల జనుల కృతజ్ఞతకు పాత్రులగుదురని నానమ్మకము. మొన్న మొన్ననే రాష్ట్రీయసభ యొందు కడపలో జరుపబడి యుండుటచే నీ మహాశసన ఉత్తర సర్కారులలో లెలకు మహాశాసనాని అధ్యక్షత్వక్రింద జరుపుట యుందియు. కాకినాడపురమున నీసభ జయప్రదముగ జరుగగలదు. ఆంగ్లనాయకులు తమకు సహజముగ నిష్కళంక హృదయములతో నీ ప్రయత్నమును గాఢముగ తేసికొన సాగింతురుగాక. వీరవాసరము. **జి. వి. శర్మ.** జూన్ 7.

స్థానిక వార్తలు

జగన్నాథ రథోత్సవము:—ప్రభుత్వము వారి సందర్శనమునకు యాద్రవిషయసందర్భమునకు రైలుబండ్లు విశేషముగ వినియోగింపవలసి వచ్చుటచే ఈనెల 22వ తేదీనుండి 24 వ తేదీ వఱకును, జూలై 2 వ తేదీ నుండి 10 వ తేదీ వఱకును పూరీ జగన్నాథమునందు జరుగు స్నాన శాతర, రథోత్సవములకు పోవు యాత్రికుల కొరకు ప్రత్యేకముగ రైలులు నలు చేతు వీలండదనియు, యాత్రికులు ప్రయాణము మానుకొనుట యుచితమనియు ప్రభుత్వమువారు ప్రకటించిరి.

రిక్షాకూలీల సమ్మెకట్టు:—నిన్నటి యదయము నుండి చెన్నపురిలోని రిక్షాకూలీలు సమ్మెకట్టిరి. రిక్షాబండి యెచ్చటను కానరాదయ్యెను. పోలీసువారివలనను బండ్ల యజమానులవలనను వారుపలకవ్వములబడుచున్నారు. పోలీసువారు ఎప్పటికప్పుడు మాయాశుభ తీసికొనుటయేగాక ప్రతి స్వల్ప సేరమునకును రిక్షాకూలీలనుకొద్దలటాగుకొనిపోయి ఎక్కడ జాల్మనాలను వేయించుచున్నారనియు, అప్పడప్పుడు తమ రై సెమ్మలనుగూడ స్వల్పసేరములపై నిలుపుట చేయుచున్నారనియు కూలీలు చెప్పుచున్నారు. రిక్షాబండ్లయజమానులు ఇటీవల బండి అద్దెను దినమునకు 4 అణాలనుండి 5 అణాలు చేసెరట. దీనికిని కూలీ వాంఛ్రు కోరము బూనిరి. కడచినవారమునందు రిక్షాకూలీలందరు స్పర్టాంతునందు సమావేశమై ఒక్కొక్క రిక్షాలోను ఇద్దరిని దీసికొని పోనీయవలెనని యు, బండ్లయజమానులు 4 అణాలు అద్దెను పుచ్చుకొనవలెననియు కోరిరి. కాని యిట్లు జరుగలేదు. మొన్నటిమధ్యాహ్నము చెన్నపురిలోని రిక్షావాలాలందఱును పీజిల్సపార్కులో సమావేశమై బండిఅద్దెను 4 అణాలకు తగ్గించువఱకుగాని ప్రతి బండిలో ఇద్దరిని కూర్చుండనిచ్చువఱకుగాని సమ్మెకట్టుకట్టుటకు తీర్మానించిరి.

గంజాముజిల్లా టెక్నలియందు గూడిన ప్రభుగ్రంథాలయ సభయందు గంజాము మండలమునందలి ప్రతిపక్షియందును పట్టణమునందును గ్రంథాలయములను నెలకొల్పవలసినదనియును, తాళపత్రగ్రంథములను సంగ్రహించి గ్రంథాలయములవారు తమ భాండాగారులందు భద్రపరుపవలసిన దనియును, మునిసి పాలిటీలవారును, లోకలుబోర్డులవారును గ్రంథాలయములకు సహాయము చేయవలసినదనియును, దొరతనమువారు ప్రకటించు కృపసాను, పారిశ్రామికగ్రంథములను భాండాగారుల కియ్యవలసినదనియును, గ్రంథాలయములవారు ఆంగ్ల సభకు ప్రాముఖ్య మివ్వవలసిన దనియును తీర్మానములు జరిగినవి.

బంగారు తీరుట:—నీలాంబరు వై నాగు ప్రాంతము లలో నీలాంబరు నదిలో బంగారపు ముక్కలను వెదక అదేని వాంఛ్రు తీసి రాజున కిచ్చువాడుక కలదు. యంత్రసహాయమున విరివిగా తీరుట కోకసంఘము 10 సంవత్సరముల క్రిత మేప్పడి పనిచేసెనుగాని వ్యయమధికమెల్లకడు స్వల్పముగుటచే వారు తమ యత్నములను మానుకొని సావగ్రులను విక్రయించుటకు నిశ్చయించుకొనిరి.

విజ్ఞానచంద్రికా పరిషత్సర్వీక్ష 1918.
 బహుమతులు రూ. 250 లొక్కముగను రూ. 200 విలక్షణల పతకములుగను పంచి పెట్టబడును. నియమములకు క్రింది చిరునామాకు వ్రాయుడు. (946—188)
 ఆచంట లక్ష్మీవతి. బి. ఏ., ఎం. బి., సి. ఎం.
 పునేజరు, హంటకొను, కడరాసు.

సైనికులకు బహుమతులు.

లండను, జూన్ 5:—వికలాంగులైన సైనికులకు రక్త ముట్ట విన్నాముగల శస్త్రభజనంబు మియ్యబడును. వారు రక్షణయునుట కదిమానన అట్లు విజృంభి పంపబడునని పార్లమెంటు సభలోని భోతు గారు నుడివరి.

వలసరాసన వ్యయము

లండను, జూన్ 5:—వలసరాసనముక్రింద నువ్వయము 10 నెలపానులకు మించరాదను నిబంధన పార్లమెంటుసభలో 129 మంది అనుమతము 106 గురు ప్రతిపాదించి తీర్మానం గీకరింప బడినది.

నూలుబట్టలు.

లండను, జూన్ 5:—నూలుబట్టలను దిగుమతి చేయుటకు మరొకటి నాకల సేర్పరపనల నని లాంక మైరువారు దొరతనమువారిని కోర నెంచిరి.

కెనడా

కెనడా నౌకానిర్మాణము.

అట్టవా, జూన్ 4:—నౌకానిర్మాణ ఇట్లు తెలియ బరచుచున్నాడు:— 10 నెల టన్నుల బరువుగల ఉక్కు స్టీమరుల నిర్మించుమిత్తము హరిఫాక్స్ లో మూడునౌకా నిర్మాణశాలలు శేర్పరపనచున్నవి. మొదటియొకటి 15 మాస ములలో తయారు కాగలదు.

కెనడాలో నౌకానిర్మాణము.

లండను, జూన్ 6:— 1917 ఆంగ్లదేశమున నిర్మింప బడిన నౌకలలో 1/3 వంతు కెనడాలో నిర్మింపబడినది. ఇతరు నిర్మింపబడుచున్నవానిలో 4/5 వంతు ఈ దేశము పూర్తియగును. 19 ఏండ్లక్రిత మా దేశమున నౌకానిర్మాణమే లేనిదిగా వారింతపనిచేయుట ప్రశంసనీయము.

అమెరికా

అమెరికాయుద్ధనౌకలు.

న్యూయార్క్, జూన్ 4:—ప్రస్తుతము యూరపు కముద్రములందు 150 అమెరికాయుద్ధనౌక లున్నవనియు అందు 35,000 మొదలు 4000 మంది మనుష్యు లున్నారనియు ఈ అధ్యక్షులు గ్లివినుగారు చెప్పిరి.

లండను, జూన్ 5:—క్రొత్తరీతి యుద్ధనౌక యొకటి నిర్మింపబడినది. 17 కోట్ల క్రిందట నది సముద్రమున ప్రవేశ పెట్టబడినది. క్రొత్తప్రపంచచరిత్రమున నది యొక ముఖ్యము.

అమెరికావారి నౌకానిర్మాణము

వాషింగ్టను, జూన్ 5:—నెప్టెంబరు మొదలు 11 లక్షల టన్నులుగల 170 నౌకలు నిర్మింపబడినవి. 1901 లో నది బరుకు నౌక లధికముగా నిర్మింపబడినవి. ఇతరు వారికంటె మూడురెట్టిధికముగా నిర్మింపబడినవి. మే నెల కడపటి 6 కోట్ల లోను 80 నెల టన్నులు గల 15 నౌకలు నిర్మింపబడినవి.

వాషింగ్టను, జూన్ 5:—న్యూయార్క్ లోను తీరమున 'కాకుల' క్రొత్తజలాంతరగాములు నావలమీద గుండ్లను ప్రయోగించి మంచివేయబయల్పించు చున్నవని అనేకరీతివార్తలు వచ్చుచున్నవి. ఒక దానిని తేదీతెనున్నది.

లండను, జూన్ 5:—వాషింగ్టను నుండి ఇట్లు తెలిపి తచ్చుచున్నది: జర్మను యూబోట్లు మెక్సికోలో నున్నవను సంకల్పించి మెక్సికో రాజకీయ చేత్రలుగాని, అమెరికా సంయుక్త రాష్ట్రముల అధికారులుగాని నమ్మబాలకున్నారు. టూంబోలో స్పృశింపబడె టూంకరులనుండి యూబోట్లు నూనెను గ్రహించుచున్నవని నావికాధికారులు తెలంచుచున్నా రు. దక్షిణ అమెరికాయొక్క తూర్పుతీరమున దక్షిణ అట్లాం టిక్కు సముద్రతీరమును అమెరికా సంయుక్త రాష్ట్రము లతి కాగరాకరతో జూచుచున్నది.

ఆస్ట్రేలియా

ఆస్ట్రేలియా నౌకానిర్మాణము.

మెల్బోర్న్, జూన్ 5:—అయిదు రాష్ట్రములందును ఉక్కుపడలను ప్రాని ఓడలను త్వరలో పూర్తిచేయవలసిన దని కామను మెల్బువారు త్వరపెట్టుచున్నారు. ఇప్పుడనేక నౌకలు నిర్మింపబడుచున్నవి.

జర్మనీ

జర్మను ప్రతినిధులు.

హేగ్, జూన్ 4:—రానున్న అంగ్లజర్మను యుద్ధ టైడిల సభకు ఈక్రింది జర్మను ప్రతినిధులు పోవుదురు. జన రలు క్రియిట్జ్విన్, క్రిస్టియాన్స్ లరు ఎక్ హాడిటు, మేజరు క్రామెట్టు, హెబ్బుస్టెట్టు విండెనబర్గ్, యావరాజు స్టెసి పోస్టెయిర్ మెట్రిగారలు.

జర్మను క్రూయిజరు జలాంతరగాములు.

లండను, జూన్ 4:—ఆర్మిబాల్డు హర్లుగారు "డెయి లీటెలిగాపు"న కిట్లు వ్రాసిరి.—జర్మను క్రూయిజరు జలాంత రగాములనుగూర్చి జర్మనులెంతో యాదంబరముగ పలుకుచున్నా రు. సాధారణపు జలాంతరగాములే ఎక్కువని కొలందిని నిర్మింపబడినవి. వాటిబరువు 5000 టన్నులుకాదు. రెండువేలు వాటి పొడవు 450 అడుగులు కాదు 800 గంటకది 15 మైళ్లు పోవుటలేదు, పదిమైళ్లు మాత్రమే. బ్రిటిషువారికి క్రొత్తజలాం తరగాముల గూర్చి తెలియునంతైన తమ జలాంతరగాములను గూర్చి తెలియదు. ఏలనన మనము వారమునకు వేలకొలదిగ జలాంతరగాముల నిర్మించుచున్నాము. మనలక్ష్యములు చాల స్వల్పముగ నున్నవి కాని మొత్తమమీద వశీకరములుగ చేసి కొనబడిన లక్ష్యములలో మనవి క్రొత్తపుల వాటికి మూడు రెట్టి ధికముగ నున్నవి. క్రొత్తపు లంతరగామీయ మాత్రముల నన్నిటి నతికమించు చున్నాడు. మానవసాధారణముగ పరిగణింప వలయు సంకేతులైన పరిగణింపబడునారు. "హాక్యకంపెను ములభమగున చేదియు లేదు."

ఆస్ట్రేలియా

కార్మికులు; ఆస్ట్రేలియా దొంగతనమువారు.

కోపను హేగ్, జూన్ 5:—ఆస్ట్రేలియా సాంఘిక వారులు దొంగతనమువారిని హెచ్చరించుచు వ్రాసిన ప్రకట నమును వియన్నాయందలి ఆర్చెలెప్టెయెంటుగు పత్రిక ప్రక టించుచున్నది. అందువారు కార్మికులలో చాలకల్లోలము గలు గుచున్నదనియు కావున దొంగతనము వారు బాగ్రత్తపడవలయు వనియు, జర్మను మిత్రులతో గలసి సామ్రాజ్యోద్యమములకు పోరాడుచున్నట్లు తెలిసిన ప్రజల కోపముకను చెలరేగునని యు, ఆహార పదార్థముల స్థితిగతులు బాగుపడవచ్చు కార్మికు లందఱును కట్టుకట్టుట తప్పదనియు వారందు తెలిపిరి. ఆస్ట్రే యను వెన్నాగు దాని రెండువంతులను తీసివేసి ఒక వంతు మాత్రమే ప్రకటింపనిచ్చెను.

చీనా

చీనాలో శత్రువులు.

లండను, జూన్ 7:—చీనాలోని శత్రువుల సంఖ్యని అస్ట్రేలియాకు పంపుటకు చీనావారు నిశ్చయించిరి.

హంకాంగులో నిర్బంధము.

హంకాంగు, జూన్ 6:—కానన సభవారు కానన మును మొదటిసారి అమోదించిరి. 18 - 41 మధ్యవయసుగల బ్రిటిషువారందరినీ అరెస్టుచును.

రాజకీయ సంస్కరణములు

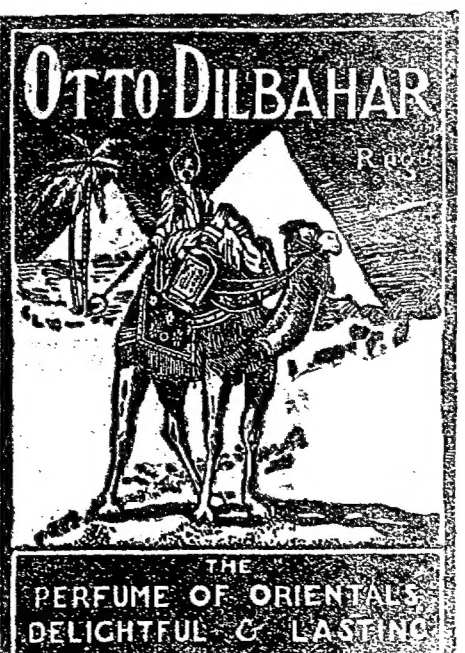
హైదరాబాదు (సింధు) పట్టణమున నున్న హాంబూలు సమితి కార్యదర్శి యిట్లు తెలిపివార్త సంపుచున్నాడు:—

హైదరాబాదులోని హాంబూలు సమితివారు మొన్నటి దివసున క్రిందివిధానమున ఏకగ్రీవముగ నామోదించిరి:— "పార్ల మెంటువారి కాననముచే మనకోసంగలబడు కాంగ్రెసులీగు సం స్కరణములలో సంతోషము మనముంగీకరింపవలయునా? తిరస్కరింపవలయునా? అనువిషయమును పరిష్కరించుటకు కింది తగిన తరుణము రావలసినయె, ఇప్పు డిట్టివిషయనిర్ణయ ము అవిచేయని యు, జోరొత్త దాయకమనియు ఈ హాంబూ లు సమితివారు తమ దృఢాభిప్రాయమును వ్యక్తీకరించు చున్నాడు. అట్టి సంస్కరణప్రసాదము కాంగ్రెసులీగు విధా నముకంటె తక్కువగు నెడల మనము సత్యాగ్రహవ్రతము మున్నగు శాస్త్రుశత్రుత్వాంతో శనముల నవలంబించు విషయమై యోచించుటకు దేశీయము సంసిద్ధులై యుండవలె నని యీ సమితివారి నిశ్చితాభిప్రాయము.

కావున ఈ పార్లమెంటు కాననమునెడల జోరొత్త ప్రాయమెట్లుల నుండవలెను నో నిర్ణయించుటకు యెన్నికలకై గానింపబడు తీర్మానప్రకటనమునకును, కానన నిర్మాణమున కును మధ్య నొక ప్రత్యేక కాంగ్రెసును సమావేశపరచుట మైనను, తేక డిసెంబరులో జరుపుటకు కాంగ్రెసు కొంచెము ముందుగా సమకూడియైనను పనిచేయుట త్యాగశ్రమకని యీ సమితివారి అభిప్రాయము.

విన్నపము.

యుద్ధప్రస్థానమునందు అయిదవయేడు నడచు చున్నది. యుద్ధము త్వరలో ముగియుననుటకు నెలలు లేవు. యుద్ధమునకు పూర్వము రతి 1 కి 0-1-6 నెలగల కాగిత మిప్పుడు రతి 1 కి 0-7-6 నెల కమ్ముబడుచున్నది. కాగితములధర అయిదు రెట్లు పెరిగినది. ప్రియమైనను కాగితములు దొర కుట దుర్లభముగ నున్నది. చందాదారులు పాత కృతకల నమ్ముటవలనను చందాధనము నందు సగమును తిరిగి పొందుచున్నాడు. యుద్ధమారంభ మైన తరువాతను ఇతర పత్రికలు చందాలను హెచ్చించినను యుద్ధము ముగియునను నాసతో నాంధ్రపత్రిక చందా హెచ్చించేయలేదు. ఆంధ్ర పత్రికకు దివపత్రికకు రూ 15-0-0 వారపత్రికకు రూ 2-8-0 నిర్ణయించిన చందా స్వల్పముగ నున్నది. ఇట్టి కారణములను పత్రికానిర్వహణము దుర్భర ము గాన జాలెమానది నుండియును దినపత్రికకు నెలకు రూ 1-8-0 (సంవత్సరమునకు రూ 18-0-0) వారిపత్రికకు సంవత్సరమునకు రూ 3-0-0 చందా ఏర్పాటు చేయబడినది ఆంధ్రదేశకాభిమానులు ఆంధ్రభాషాభిమానులు ఆంధ్రపత్రికాభిమానులు వికరీకపు పరిస్థితులను గమనించి చందాధనము స్వల్పముగ హెచ్చించినను పూర్వమువలెనే యు దారస్వభావమును బూని పత్రికను పోషించుటకు ప్రార్థనలు. పత్రికాధిపతి.

హాంబూలు: ఆంగ్లాయండి కక్ డ్రగ్ ఆంబు కమిశన్ కంపెనీ, నెం. 155, జామ్యునువీడు వీధి, హంబూలు. మద్రాసు యేజంటు: మెహతా పురుషోత్తమాచార్య, నైసాబజారులోడ్డు, మద్రాసు.

మిక్కిలి మనోహరముగ వుండున 126
(విజ్ఞప్తి కాబడినది.) ఆటో డిల్ బహార్. (విజ్ఞప్తి కాబడినది.)
ఇప్పుడేలాపు నది కడవకున, పొడిచేసి మిక్కిలి మను నువాడగుటచి.
రక్కాచావానా, సాచాచావానా, తేన్నుడకమే సిద్ధము చేయబడిన కేవల ధున్నసాగన.
నీ తువాలపై రొడ్డియించుటలు విలసిల్లినవో, మనోగృహకు నువాగన ని స్తులబొందును.
ఈ క్రింది రుమానముల నీ సొలలో నందును.
జిప్సైట్ (అన డ్రాం)   నీ సొ 1-5   క   0-2-0
చుట్టరకము నైవా 1-డ్రాం   "   "   0-1-0
బోకరైట్   2   "   "   1-4-0
ఇన్స్ట్రైట్   4   "   లేక క్లౌస్సు   "   2-0-0
వి. పి. భిర్యులు రు 0-2-0 ప్రత్యేకము.
పల్లెల, పట్టణములందలి ప్రసిద్ధముగ ప్రతిపాపులలో దొరకును. దీనికి అనేకవగు నలుగునెట్లు కలవు. కావున, కామ కొననపుడు నీసామై ను, కాల్చునను ఆటో డిల్ బహార్ అను పేరును పరిశీలింపును. ఈ ఆటో డిల్ బహార్ యొక్క సలక్షణములను పరిశీలనచేయ గోరువారి దిగువవాని ప్రాసినావో అనాకీయ్యుడుగల నువానసాల్పు ఉచితముగ పంపుదును.
హాంబూలు: ఆంగ్లాయండి కక్ డ్రగ్ ఆంబు కమిశన్ కంపెనీ, నెం. 155, జామ్యునువీడు వీధి, హంబూలు. మద్రాసు యేజంటు: మెహతా పురుషోత్తమాచార్య, నైసాబజారులోడ్డు, మద్రాసు.

The Great War.

(Reuter's Agency)

Western Front

Holding the Enemy.

Desperate Fights for Villages.

LONDON, June 3.

[Delayed in Transmission]

[9.45 P.M.] Reuter's correspondent at the French Headquarters says the past week has brought many unexpected surprises and hints of acute anxiety, for which no blame attaches to our troops. If the front now shows a tendency to establish itself in a position at which it is forceably possible it can hold. Up to Sunday we could only hold the enemy hour by hour. The Germans were enabled to manoeuvre and go round obstacles. Their numerical advantage vanished from day to day. We have now arrived at a stage when the formation of a continuous line forces the Germans to attempt mass attacks against strongly held positions instead of turning them. Our aviation regained the ascendancy during the 1st, and on the following night they dropped sixty-three tons of explosives on German communications and troops. On May 30th an enemy column, three miles long, was attacked by fifty aeroplanes which were flying low and machine-gunning and bombed and dispersed the troops over the neighbouring fields. Sixteen German planes were brought down on the battlefield, besides a large number of balloons, five of which were destroyed in the Rheims sector in one day. This evening's reports are more hopeful than any since the beginning of the battle.

New German Line Described.

For the first time since May 27th the enemy has not gained ground during the day. On the front facing westward in the direction of Paris where attack and counter-attack followed in quick succession the gains of the Germans were at least counterbalanced by those of the French. In the centre the enemy extended his front on the north bank of the Marne which is still bounded by Chateau Thierry, evacuated some days ago, and Vermeuil. Between Vermeuil, north of the Marne, and Rheims the line runs practically straight north east. There are no changes of importance in this direction except round Rheims, where the Germans have drawn their line closer. To-day as yesterday fighting was hardest on the Western front. The German advance is along the eastern border of the Villiers-Cotterets Forest and southwards between the valleys of the Ourcq and the Aisne. The thick forest which favours the German tactics of infiltration is traversed from east to west by two well-defined valleys, along which runs the railway from Soissons and Bismes entering the forest at Longpont and Troesnes. A small tributary of the Ourcq joins these two points, and a hotly contested battle raged all day. There was another round Longpont, Corcy, Favertles, and Troesnes. Fighting was terribly bitter. Troesnes and Corcy were attacked again and again, but held in spite of all the efforts of the enemy. Our counter-attacks enabled the line of villages fronting the forest to be maintained. Troesnes was retaken by a counter-attack. A new German division was identified in this fighting relieving a Guard Division which suffered heavily in the opening days of the battle. South of the Ourcq fighting was almost equally obstinate. The village of Perroy-Vallois and Hill 163 were taken by the Germans early in the morning, but recaptured later in the day. On the whole the enemy had nothing to show for the day's work on the western front.

The Line Round Rheims.

The German line round Rheims beginning at St Leonard on the Aisne-Marne canal three miles south-east of the city passes through Bethany to north of Trois Fontaines to north west, thence south-west between the suburbs of St Brice and the main town to La Haubette. None of these places except St Leonard, are more than a mile from the city. Rheims is surrounded east, north and west. Fully three-quarters of an armed circle round the city is held by Germans. Nothing worthy of preserving has been left in Rheims except the cathedral.

The Fighting Before Soissons.

LONDON, June 3.

[7.40 A.M.] [Delayed in transmission]. The story of the fighting in the past two days is a story of heroic and increasing French resistance to a desperate German rush. The enemy has shifted the direction of his attack from south to west, apparently now not intending to cross the Marne, and though repeated French counter-attacks have come nearer to arresting the advance than at any time since the battle began, they have not arrested it. The immediate danger point is the Noyon-Soissons-Chateau-Thierry line, where the fiercest fighting is proceeding. During the week-end the enemy advance greatly slowed down, thanks chiefly to the tenacity with which the defenders clung to the outskirts of Soissons which are key positions. German forces are closely packed round Soissons, but unable to debouch from there. If the French can hold here a little longer their reserves whose weight is beginning to be felt, should turn the scale and bring the enemy to a standstill.

Opinions on the Offensive.

LONDON, June 3.

[Delayed in Transmission]

[7.40 A.M.]—Some English experts opine that the enemy is conducting the Marne offensive on such a scale that it is doubtful whether he will be able to manage another offensive simultaneously. Others think that a further German advance would be most risky with powerful French armies in Champagne and Argonne on his rear. Others again consider that General Ludendorff having secured his flank may continue his attempts in the direction of Amiens.

The view in Paris is one of patience and confidence. It is pointed out that the sudden check to the enemy advance is very remarkable coming on the fifth day as compared with the ninth

day of the offensive in March. But opinion is expressed that the Crown Prince may be calling a halt in order to await the arrival of delayed reserves, and with forty divisions of enemy reserves still not engaged, it behoves General Foch to employ his reserves very cautiously. Otherwise while at grips with the enemy he may find himself held up at another point. The general view in Paris is inclined to be optimistic. A semi-official commentator declares that if complete stabilisation has not yet been achieved at least a strategical balance is turning in favour of the Allies.

British Troops Heroic Resistance.

Gallantry Against Overwhelming Odds.

LONDON, June 4.

[Delayed in Transmission]

Reuter's correspondent at British headquarters in a message dated June 3rd, furnishing some particulars of the share of British divisions in the Aisne battle states that on the eve of the German attack the 8th, 21st and 50th British Divisions were in line with the 25th in reserve. Troops were holding the line pretty thinly. These troops had participated in almost incessant hard fighting during the two previous months and it was well understood that an attack was coming on the morrow. Thereupon the troops were ordered to stand to and guns were to be on the alert. The enemy bombardment opened at one in the morning. An infantry attack was launched at early dawn. It is understood that twenty-five divisions participated and a hundred tanks were employed against the British alone. Our infantry and trench mortar men remained at their posts firing rapidly until the German waves were close up when they retired systematically after destroying all heavy trench mortars which it was impossible to remove. The 50th Division on which the main weight of attack fell included a proportion of new drafts who fought against overwhelming odds with superb gallantry. Field gunners served their guns until the enemy hordes were upon them. Then if they were unable to remove the guns they either blew them up or removed the breech blocks and fought the assailants with revolvers. Hostile aircraft, which had been invisible for days [previously] row swarmed out bombing and machine-gunning. The enemy attacked in dense masses east and west of Craonne. Some worked round and reached the bridge over the Aisne at Meizy. Consequently when the British carried rearguard fighting to the bank of the river some found the bridge down and retreat cut off. French reserves began to arrive in strength on the afternoon of the 27th while the 25th English Division came into action in support. The battle increased in fury on the 28th when fresh German divisions attacked. The British continued a heroic resistance earning high praise from the French High Command. On the relief of the 50th Division, the troops were withdrawn from the struggle.

Defence of Rheims.

Heroic Feature of Battle.

LONDON, June 4.

[6 A.M. PARIS]—The defence of Rheims is one of the most heroic features of the battle. French troops guarding the approaches to the city on the 27th May gradually fell back to the suburbs in consequence of a westerly withdrawal of the line, the troops, left held out for eight days without relief those encircling the city on the right only retired a hundred yards until an increase in the gap on their left necessitated modification of the line. All German attempts to attack the city frontally were fruitless and they were unable to employ tanks to rush the suburbs as they intended. Three tanks were perceived, on the afternoon of the 31st, approaching. They were immediately shelled, one was set on fire and the others disappeared. French resistance between the Croix suburb and Fort Pompelle was equally firm and crushed an attack by four regiments, from 31st May to 1st June, on Pompelle.

Enemy Still Numerically Superior.

LONDON, June 4.—[10.40 A.M.]

[Delayed in Transmission]

PARIS:—A semi-official statement says the German losses are more and more serious every day but they are still numerically superior on the whole front and may be able to embark on a new offensive in some other sector, perhaps the Montdidier-Noyon sector. The French Command was therefore wisely biding its time before putting forth all its efforts.

Enemy Makes no Progress.

Another Big German Attack Expected.

LONDON, June 4.

10.40 A.M.—Reuter's correspondent at French headquarters in a message dated 3rd afternoon says:—The battle seems to have taken a general turn in our favour. Our line is holding and troops are not only resisting but counter-attacking vigorously and successfully. Further fluctuations are still probable. The front is not yet continuous and there are places where the German method of infiltration may still secure local advantages but as the line stiffens hour by hour points where the enemy can hope to pass without severe fighting are becoming rare. During the last thirty six hours the enemy has made no real progress on any part of his new front south of the Aisne. There are signs that the Germans are about to make another big attack on the plateaux between the Aisne and the Villiers Cotterets forest, in order to straighten the deep impression in their line between the Aisne and Vieux. Their front in this sector is only a little in advance of the western edge of the Crise valley. The German Command is naturally anxious to obtain a firm footing on the plateaux, but there is every reason for confidence that we shall be able to hold the Germans here as we did in the battle for Villiers Cotterets forest yesterday.

Enemy Held.

French Cavalry's Extraordinary Valour.

LONDON, June 5.—[12.20 A.M.]

[Delayed in Transmission]

Reuter's correspondent at French headquarters telegraphing yesterday morning says:—Latest reports of yesterday's fighting confirm that the enemy was held. There was a bitter struggle from the Oise to the Marne

with minor fluctuations, the balance of advantage being with the Allies. Such progress as the Germans made cost exaggerated price in casualties. Dismounted French cavalry divisions engaged in the bitterest fighting for the possession of the road south of the Villiers Cotterets forest, against enemy crack divisions who were dearly purchasing every foot of ground gained. These dismounted troops have been participating since the beginning of the battle with extraordinary valour. One battalion which was surrounded north of the Marne cut its way out by magnificent bayonet charge whereupon it was ordered to retake the position and unhesitatingly obeyed driving out the Germans from the position where it had previously been surrounded.

Allies Consolidate New Positions.

Bulgarian Counter-Attacks Frustrated.

LONDON, June 4.—[2.20 P.M.]

Reuter's correspondent on the Macedonia front says:—The French and Greeks are actively consolidating their new positions at Skardiljen, brilliantly carried in Thursday's advance. Prisoners who now number 1712 do not conceal their admiration for the masterly attack upon positions hitherto regarded as impregnable. The captured positions consist of the first and second lines, the latter of which dominates the third enemy organisation. The new lines extend twelve kilometres and to a depth of two kilometres. The success is undoubtedly the biggest since the Allied capture of Monastir in 1916. Several Bulgarian counter-attacks on May 31st were frustrated by barrage fire.

Great Britain

Most Critical Period of War.

Sir A. Geddes' Appeal.

LONDON, June 5.—[6.10 A.M.]

Sir Auckland Geddes speaking at Whitehall described the present week as the most critical of the war. He said that the casualties on both sides in the present battle were very heavy. Consequently there was more urgent call for men than ever. Government was now calling up men from agriculture, coal mines, munition works and all essential industries which the Government had hitherto done its best to conserve and develop. Calls upon the rural parts were very heavy. Everything during the next few weeks depended upon maintaining the armies.

Treaties Containing Most Favoured

Nation Clause.

LONDON, June 5.—[5.50 P.M.]

In the House of Commons Mr. Holt asked what treaties contained most favoured nation clause which the Government had decided to denounce.

Mr. Bonar Law replied that this would be dealt with in a statement which he promised to make as soon as possible. The matter was very complicated and the Foreign Office had been communicating on matter with Dominions. It had already been indicated that the Government had decided to have a free hand after the war [Cheers].

Increased Tonnage for Cotton Imports.

A Request from Lancashire Members.

LONDON, June 5.—[7.30 P.M.]

The monthly conference of Lancashire Members of Parliament with Representatives of Cotton Trade has decided to apply to the Board of Trade for increased tonnage for cotton imports with a view to reducing the amount of short time in trade.

Home Grown Food.

Improved Outlook.

LONDON, June 6.—[7.45 P.M.]

In the House of Commons, Mr. Clynes stated that the outlook regarding home produced foodstuffs had much improved. Effective control of the wholesale distribution of milk had become a national necessity. There were the strongest reasons for continuing bread subsidy in order to prevent an increase in the price of loaf. An additional hundred thousand acres in England and 1,20,000 in Ireland had been put under potatoes. If the discipline now imposed on the community was maintained and self-sacrifice of the people continued we could feel absolutely safe.

Price of Food to go up 300 Per Cent

After Peace.

Mr. Bigland's Prophecy.

LONDON, June 6.

In the House of Commons Mr. Bigland prophesied that on the declaration of peace, food prices would increase three hundred per cent. He urged Government to advance money to provide for national requirements for two years after the war.

Exchange of Prisoners with Turkey.

LONDON, June 6.

In the House of Commons, Mr. Home stated that Government did not at present propose to enter into negotiations for complete exchange of prisoners with Turkey. He pointed out that it would take considerable time to carry out the arrangements already made with Turkey.

Co-operation of Press in Winning War.

Lord Beaverbrook's Speech.

LONDON, June 5.

[8.10 P.M.]—Lord Beaverbrook speaking as principal guest at luncheon of Overseas Press Circle, emphasised the great function that press exercised in these critical times and appealed for its fullest co-operation in winning the war. He sometimes wondered whether the Dominions fully realised the stupendous contribution which Britain was making to the war in blood material and treasure, whether the eloquent fact

was realised that Britain was raising twenty seven per cent of war expenditure out of current taxation. That was truly a great feat Lord Beaverbrook concluded by emphasising that this war was as vital to the Dominions as Napoleonic wars were to Britain. If the Dominions contributed as much to the present war as Britain did to Napoleonic wars they would prove worthy of their forefathers.

Women War Work.

Labour Minister's Tribute

LONDON, June 4. The Minister of Labour, Mr. Roberts, addressing the Queen Mary's Auxiliary Corps and Sheffield announced that later on there would be women aviators and he thought they would make very good aviators. Speaking generally in connection with the employment of women in France Mr. Roberts said while the Government gave a guarantee that they would do everything to keep out of the danger zone all girls and women sent on military work, there was bound to be some risk in the case of these girls working at the front, who were rendering such splendid service to England and her Allies.

Double Income Tax.

Mr. Bonar Law's Promise.

LONDON, June 3. (11:45 P. M.) [Delayed in Transmission]

In the House of Commons in a committee on the Finance Bill Mr. Bonar Law replying to amendments regarding the double income tax said the present position could not be maintained a single day after the war, but should not be dealt with at present. He said frequently the amount received by investors in Dominion Stock was higher in spite of the double income tax than that to be obtained from investments in the United Kingdom. He undertook that the matter should be discussed by the Dominion Prime Ministers at the approaching conference.

Britain's Heavy Financial Burden.

Income From Excess Profits Tax.

LONDON, June 4. (10:45 P. M.)

In the House of Commons Mr. Bonar Law said although the excess profits tax could not be regarded as permanent it would not be stopped immediately the war was finished. It was estimated that Government would obtain three hundred million sterling from it in the current year. To obtain such a sum from income tax would mean a tax of eight shillings in the pound. He said we were going to have a financial burden which would outlast many generations. What had to be considered was how each part of the Empire should bear its own burden, and having regard to the immense natural resources of the Dominions, he thought they would be better able to bear their share than the Mother Country would be able to bear hers.

Victoria Cross Awards.

Deaths of Superhuman Heroism.

LONDON, June 4. (3:45 P. M.)

The 'Gazette' announces the award of five new Victoria Crosses. Two of the recipients are dead. The stories as usual reveal almost superhuman heroism.

Lieut. E. S. Dougall, Field Artillery, who was subsequently killed undoubtedly averted a serious breach in the British line by his personality and skilful leadership throughout the trying day. Lieut. Dougall rallied and organised the infantry, whom the enemy had pressed back to a level with his battery, supplied them with Lewis guns, armed all the gunners he could spare with rifles, and with them formed a line in front of the battery which was meanwhile harassing the advancing enemy with rapid fire. Although under rifle fire and machine gun fire Lieut. Dougall fearlessly walked about, as though on parade, calmly giving orders and encouraging everybody. He inspired the infantry with the assurance that "so long as you stick to the trenches I will keep my guns here". The line was maintained throughout the day delaying the enemy's advance for over twelve hours. The battery was withdrawn with great difficulty in accordance with orders in the evening when ammunition was spent.

Second Lieut. E. F. Beal, He led a party of under a dozen men against the enemy who were strongly holding a gap of four hundred yards between the left of his company and the neighbouring unit which it was vitally important to clear. Reaching the enemy machine gun Lieut. Beal immediately sprang forward, killed the team with his revolver, and captured the gun. Altogether he captured four machine-guns in the same way and inflicted severe casualties on the enemy. Subsequently regardless of danger Lieut. Beal walked close up to an enemy machine-gun and brought in a wounded man who had been left in the open under heavy enemy fire. Lieut. Beal was killed by a shell the following morning.

Expenditure Under Emigration Bill.

LONDON, June 5. (7:55 P. M.)

In the House of Commons an amendment to the resolution authorising the expenditure under Emigration Bill was defeated by majority of twenty-four, the figures being 129 against 105. The object of the amendment was to limit expenditure to be incurred under the Bill to ten thousand sterling. Resolution was adopted after Mr. Hewins promised to consider the matter in the light of opinions expressed by the House.

Cotton Control Board's Decision.

LONDON, June 5.

(12:30 P. M.)—The Cotton control Board has decided the spinners engaged entirely on waste for scrap and manufacturers engaged entirely on waste cloths may run all spindles and looms instead of eighty per cent. The Board has also decided to postpone for six weeks from 10th June, the abolition of the rotation system on fixing work time and play time of operatives.

Colonies

Canadian Shipbuilding.

LONDON, June 4.

[5:2 P. M.]—OTTAWA.—The Minister of Marine announces that three private berths are being laid down at Halifax for construction of steel ten thousand ton ships, the first of which is expected to be commissioned within fifteen months.

Canadian Shipbuilding.

LONDON, June 6. (3:10 P. M.)

Canadian shipbuilding now equals one quarter of the total merchant tonnage production in the United Kingdom in 1917 four fifths of ships on stocks will be completed this year. This is a remarkable achievement for a country in which shipbuilding hardly existed in embryo ten years ago.

LONDON, June 5. (5:50 P. M.)

OTTAWA. Export of gold and importation of many services including express mail are except by license prohibited.

Shipbuilding in Australia.

LONDON, June 3. (4 A. M.)

[Delayed in Transmission]

MELBOURNE.—The Commonwealth is speeding up the building of steel and wooden ships throughout the five States. Several vessels are now being constructed.

America

German Submarines off American Coast

LONDON, June 5.

[11:30 P. M.]—WASHINGTON.—A batch of cables undated, report that enemy submarines are off the coast of New England torpedoing and abducting shipping.

U. Boats in Gulf of Mexico.

LONDON, June 5.

A telegram from Washington says that Mexican diplomats and the United States officials do not believe that German U. boats have bases in Mexico. The naval authorities think that U. boats obtained fuel from oil tankers from Tampico intercepted in Gulf of Mexico. United States squadrons are closely watching the South Atlantic and the eastern coast of South America.

German Cruiser Submarines.

German Exaggeration Exposed.

LONDON, June 4.

[2:45 P. M.]—Mr. Archibald Hurd in the "Daily Telegraph" exposes the exaggerated German reports of the so-called cruiser submarines which are merely a large type of the ordinary submarine. Their displacement is not five thousand tons but two thousand, they are not 450 feet long but under three hundred, their surface speed is not twenty-eight knots but twelve and the submerged speed is not fifteen but ten for an hour or so. He points out that the British know less of their own submarine activities than of Germany's because enemy targets are few compared to the thousands we present weekly, but the percentage of hits we make is treble those made by the Germans. The enemy campaign is maintained by defying every international law and ignoring the ordinary dictates of humanity. "There is nothing easier than murder".

Prohibition of W. I. Carolina

LONDON, June 5.

[3:30 P. M.]—The army Council has prohibited dealings in West Indian Carolina and Sea Island cotton, or articles wholly or partially manufactured from it without permit from the Director of Raw Material. Putting such cotton into manufacture without a permit was also prohibited.

U. S. Shipping Output.

LONDON, June 5. (11:15 P. M.)

WASHINGTON.—The Shipping Board announces that 170 ships totaling over eleven hundred thousand tons have been delivered since September, which is thrice greater than the output of the 1901 best previous year. During the last six days of May fifteen vessels totalling over eighty thousand tons were delivered.

Obituary.

LONDON, June 5.

[5:50 P. M.]—A telegram from Indianapolis announces the death of Ex-president Fairbanks.

U. S. Warships in Europe.

LONDON, June 4. (5:20 P. M.)

NEW YORK: Rear-Admiral Gleaves in a speech, mentioned that America now had 150 war vessels in European waters on which there were from 35,000 to 40,000 men.

Record Warship Construction.

LONDON, June 3. (4 A. M.)

[Delayed in Transmission]

WASHINGTON.—A newest type of Destroyer has been launched seventeen days after the keel was laid, creating a new world's record.

Holland

A Hospital Ship Sunk.

English Delegates to the War Prisoners Conference on Board.

LONDON, June 6. (11:15 P. M.)

AMSTERDAM.—The Hospital Ship 'Koningin Regentes' with English delegates for the Hague War Prisoners Conference on board struck a mine off the English coast twenty miles from the Leuven Bank. Four stokers are believed to have been drowned. The Purser died on board. The remainder were rescued.

The Ship Torpedoed.

LONDON, June 4.

AMSTERDAM.—[Later]. The Captain of the 'Koningin Regentes' affirms that the ship was torpedoed. The lookout and the carpenter informed the Naval officer investigating on behalf of the Dutch Government that they saw a track of torpedo while a seaman declared that he saw the torpedo itself.

British Delegates Saved.

LONDON, June 7. (8:35 A. M.)

AMSTERDAM.—British delegates on board the 'Koningin Regentes' were saved and taken on board the accompanying hospital ship 'Sindaro' with which was a third hospital ship 'Zeeland'. There were no German wounded on board the 'Koningin Regentes'.

A Few Details.

LONDON, June 7. (4:45 P. M.)

ROTTERDAM.—Particulars show that the 'Koningin Regentes' was five hundred yards behind the 'Sindaro' at one in the morning of 6th June when she was struck right amidships and broke up and sank in five minutes. The 'Sindaro' immediately proceeded to rescue. Some of the crew of 'Regentes' declared that they saw a torpedo approach and hit the 'Regentes'. It is stated that all ships were undoubtedly in the right course. British delegates travelled on board the 'Sindaro' not the 'Regentes'.

Ex-Change of War Prisoners.

LONDON, June 6. (10:45 P. M.)

HAGUE.—The Anglo-German war prisoners' conference will begin on 8th June in Brinnhof, where the Hague Peace Conference sat.

German Representatives.

LONDON, June 4.

(11:20 P. M.)—THE HAGUE. German representatives at the Anglo-German War Prisoners' Conference will be General Friedrichs, Privy Counsellor Eckhardt, Major Drauet who took part in a similar conference, and Prince Hasiat-Windenburg, Envoy Extraordinary and Minister Plenipotentiary.

Central Powers

Working Classes and Austrian Government.

LONDON, June 5.

(2:15 P. M.) COPENHAGEN.—The "Arbeider Zeitung" of Vienna, publishes Austrian Socialist Congress Proclamation to Austrians warning the Government of the danger arising from the greatly excited state of working classes which was likely to be heightened if the people believed that the Central Powers were fighting for imperialistic aims, particularly if food conditions did not improve. The Congress considered that a general strike at present would not be advisable. The Austrian Censor struck out two thirds of the Congress decisions.

General

Conscription Bill Passed.

LONDON, June 6. (11:55 P. M.)

HONGKONG.—The Legislative Council has passed the first reading of the military conscription Bill under which all male British subjects between eighteen and forty-one are liable.

Enemy Subjects in China, To be Deported to Australia.

LONDON, June 7.

[9:50 P. M.] Reuter learns that China has decided to deport all enemy subjects for interment in Australia when transport is available.

France

M. Clemenceau's Speech.

British and French Effectives Getting Exhausted.

Vote of Confidence Passed.

LONDON, June 5.

PARIS.—In the Chamber to-day, Premier Clemenceau in the course of a statement said that although war time is a terrible one, the courage and heroism of the troops were equal to the situation. Soldiers had been fighting one against five [Loud Cheers]. Mr. Clemenceau paid a high tribute to Generals Foch and Petain saying General Foch possesses the confidence of the Allies and the Versailles Council has decided to thank him publicly. In spite of any withdrawals we shall never capitulate. The British and French effectives are becoming exhausted like those of the Germans and the result of the struggle depends on America's help. Allies are determined to pursue the war to the end. Victory will be ours if authorities rise to the height of the situation. The Premier received an ovation and vote of confidence in Government was passed by 377 votes to 110. M. Clemenceau said that difficult times were coming. The only question was could they stand them [Loud Cheers] he said for four years our effectives have been wearing themselves out and our front is held by a line of soldiers which is becoming thinner and thinner. Our Allies have also suffered enormous losses and now arrives a fresh mass of German divisions in good condition. Is there any one who does not realise that under the weight of this tremendous move, our lines have had to give way at some points? The extent of their recoil has become great and dangerous. I say nothing more has occurred to shake my confidence in our soldiers [Loud Cheers] The Premier's tribute to the French soldiers fighting one against five and sleepless for three or four days aroused great enthusiasm. A number of Deputies sprang up shouting "Vive Armee" but the President of the Chamber M. Dusschanel interposed saying the chamber unanimously

recognizes the heroism of our soldiers (Loud Cheers). M. Clemenceau proceeded to say he did not maintain that there had been no mistakes in this he was supported by these two great soldiers Pichon and Petain (Loud Cheers). These men were at present fighting the hardest battle of the war with a heroism which he was unable to find words to express. The Army is better than anything we could have expected. (Loud Cheers). Men must have faith and die for their ideal if they wish to give us victory. We have yielded ground, much more ground than we could have wished. There are men who paid for this retreat with their blood. I know some who accomplished acts of heroism like those Britons who surrounded in a wood at night, sent a message by carrier pigeon saying "you may come and find us we shall hold ours for half a day." These men make the fatherland they continue it and prolong it that fatherland without which no reform is possible. They die for an ideal for history which is the foremost among the histories of the civilized peoples. Be confident, and determined to hold on to the end in this hard battle (Loud Cheers). Victory is to you because the Germans, who are not so intelligent as they are told, have only one method namely to throw their whole weight into the venture and push it to the end. The only thing that matters is the final success. You have before you a Government which as it told you did not enter power over to accept a surrender. (Loud Cheers. From left and right) As long as we are here the fatherland will be defended to death and no force spared to obtain success. We will never yield that is the word of command of our Government—we will never yield at any moment.

The German Strength and Attempts.

The Germans are once more staking everything on a coup which is meant to frighten us, so that we may abandon the struggle. For what was their great effort made on Yser in 1914? In order to reach Calais and separate us from the British and compel the latter to renounce the struggle. Why did they begin again and why have they once more begun again. In order to obtain their effect of terror. The effectiveness of the belligerents are being exhausted, those of the German as well as our own, but meanwhile the Americans are coming to play their hand in deciding the game. The events in Russia gave the enemy a million additional men on the Franco-British front but we have the allies representing the foremost nations in the world who have pledged themselves to continue the war until the attainment of success which we hold within our grasp, if we exert the necessary energy. The people of France have accomplished their task. Those who have fallen have not fallen in vain, since they have made the French history great. It remains for the living to complete the magnificent work of the dead. (Loud Cheers from all parts of House.)

The minority which did not vote confidence in Government comprised 83 socialist radicals belonging to more or less permanent opposition of whom M. Caillaux is the supreme chief.

Supreme War Council Meets in Paris. Grifts to Wounded Soldiers.

LONDON, June 5 (7.30 p. m.) M. Clemenceau presided at the Supreme War Council in Paris. Besides Mr. Lloyd George, Lord Milner, M. Pichon, M. Orlando, M. Sonnino and American and Japanese Ambassadors, a number of military authorities including General Foch, Major General Sackville West, General Bliss of the United States and Robillot of Italy were present.

In the House of Commons M. Griffiths Boscawen stated, that a white armlet bearing a red crown would be issued to all disabled soldiers and sailors in order to indicate disability, and an appeal would be made that every consideration should be shown to them.

Hopeful Shipping Situation.

PARIS.—The Under-Secretary for Marine informed the Committee of the Chamber that tonnage destroyed in the first five months of 1918 was only half that destroyed in the first five months of 1917 in spite of the increase in American sailings. Moreover Great Britain and America built in April and May merchant tonnage far in excess on that destroyed while a number of submarines destroyed was constantly increasing. In recent months twice the number of German submarines had been destroyed that the Germans were able to build in the same period.

Declarations of American Ministers.

[7.0 A. M.]—WASHINGTON. Mr. Daniels declares it is the duty of the Navy to keep the open door to France, guard food supplies for co-belligerents and continue to do so. The treasury department announces that the submarine danger is not sufficient to justify an advance in marine insurance rates. Life insurance rates for officers and crews of merchantmen in war zone were reduced on June 4th as recommended prior to the raids.

Mr. Lansing in a speech at Columbia University warned his audience against insincere German peace suggestion which were coming through many channels. He said that having entered the struggle it would be criminal to look back.

Norway's Loss of Ships due to War.

LONDON, June 6. [1.5 P. M.] War losses of Norwegian vessels in May totalled fourteen ships. Two persons were killed and four are missing. Aggregate war losses are 769 ships of 11,27,000 gross tonnage. 968 sailors have been killed. Moreover 55 vessels with crews exceeding seven hundred are reported missing of which it is believed that two thirds are due to war losses.

German Organisation of Finland.

LONDON, June 7 (5.30 P. M.) STOCKHOLM.—A German Colonel has been appointed Adjutant to the Finnish Chief of Staff. The Finnish Military College will be controlled by Germans. Finnish officers will be trained in Germany and the coast fleet will be organised by Germans.

A Mail Steamer Damaged. Result of Collision.

LONDON, June 6. [2 A. M.] The South African Mail steamer "Kenilworth Castle" home-bound with over three hundred passengers including Mr. Burton, Minister of Railways, arrived damaged as a result of two explosions following upon a collision at night. A number of passengers and crew are missing. Some were killed by explosions and others were drowned by the capsizing of a life boat which was being launched with crew and a number of nursing sisters. The ship's bows were badly damaged but the bulkheads held.

Women and Aviation in Peace.

LONDON, June 5. [12-15 P. M.] The Minister of Labour Mr. Roberts referring to his Sheffield statement said he was afraid he had been misunderstood, he had not intended to suggest that women should be employed as aviators in the Army but as aviators in time of peace.

Repatriation of Germans in Holland.

A German Paper's Suggestion.
LONDON, June 5 (12.15 P. M.) AMSTERDAM.—Repatriation of Germans interned in Holland on condition that they shall not be used again for war purposes is suggested by the "Vreesche Zeitung" in an article on food scarcity in Holland. The paper thinks that undoubtedly such an offer on Holland's part would be enthusiastically welcomed by the German people and says that the forthcoming Anglo-German negotiations at the Hague would perhaps constitute a good opportunity for the Dutch Government to make such an offer. Presumably the idea is that British interned prisoners should also be repatriated though the "Vreesche" does not specially mention this point.

German new Peace Offensive.

LONDON, June 5 (7-55 P. M.) The German Press continues to discuss the proposal for a new German peace offensive. The "Frankfurter Zeitung" declares that Britain and Germany can neither destroy each other nor live apart. There must finally be an understanding but the road to it is blocked by the Entente Governments whose downfall would be caused by a German victory. It is Germany's business to propose conditions enabling an understanding which would give Germany what she needs.

Great Peace Movement in Austria.

LONDON, June 6. [8.45 P. M.] Apparently serious things are happening in Austria of which very little is allowed to be known but significant facts are beginning to leak out indicating the existence of a strong peace movement among the masses. It now transpires that German Social Democratic workers of Austria after two days conference issued a threatening document confirming the view that workers are in a state of the greatest excitement. It warns Government that irretrievable effects will be produced by excited feelings of masses unless the workers are convinced that the Central Powers will not prolong the war for any Imperialistic aims, unless there is an equal distribution of foodstuffs and unless Government forthwith summons Parliament and settles the labour disputes according to Civil Law, and unless Government meets the other social demands. The document exhorts workers not to strike now but to hold themselves in readiness for a more favourable hour. "Which is coming". With reference to this last threat it is noteworthy that an important article in M. Branting's paper the "Politiken" states "Austria may prove to be Zion whence liberation will proceed" The "Politiken" specifically comments on the "great peace movement in Austria" and says that it is wing to this that Austria has been prevented from taking the offensive against Italy.

Submarine Raids on American Coast.

American Optimism. Adequate Coast Defences.

LONDON, June 6—12.45 a. m. Washington Naval circles think that if submarine raids on American coast are designed to effect the withdrawal of a part of the American squadrons operating abroad the enemy will be sorely disappointed. It is stated that Mr. Daniels Secretary to the Navy has declared that the Atlantic coast defences are entirely adequate and it would be unnecessary to recall the vessels from war zone against U boats. Newspapers are generally agreed that raids will prove abortive as far as interfering with the steady flow of troops and shipping across the Atlantic is concerned. The "New York Times" reflects the temper of Americans in commenting saying that the Germans could not have chosen a surer way to stir the war spirit in every American breast and raise patriotic fervour to fever heat.

Submarine Chasers At Once Put to Sea.

LONDON, June 6. [1-15 A. M.] WASHINGTON.—Immediately the submarines were reported Submarine Chasers and seaplanes and other craft put to sea. The Authorities state that the Naval Authorities are fully equipped to meet the enemy raids at ports from which troops are sailing to France.

Mines Scattered in the Atlantic.

LONDON, June 6. 7-55 a. m. WASHINGTON.—Navy Department reports that mine-sweepers have picked up a number of German mines on the Atlantic Coast undoubtedly scattered by submarines. No Fear of Supply of Food being Interfered With.

President Wilson and the War Cabinet discussed the raid and Mr. Hoover Food Controller afterwards said

that food supply for the Army over sea would not be endangered by the appearance of enemy raiders. No fear was entertained in that regard.

Preparation against Air Raids in New York City.

NEW YORK.—Coney Island and other shore resorts within the city limits are ordered to be darkened and illuminated advertising signs on Broadway will be discontinued. All windows are to be darkened. No reason is given but it is presumed to be in anticipation of a possible Air raid.

A lied Disputes & Arbitration.

LONDON, June 6. [7 p. m.] In the House of Commons Mr. David Davies suggested that the Government should agree with the eighteen allies to submit all future inter-allied disputes to arbitration. Lord Robert Cecil replied that the suggestion would be carefully considered.

The Home Rule Bill.

Replying to Mr. Pringle Mr. Bonar Law said he could not say when the Home Rule Bill would be introduced. It was an incorrect inference from Lord French's proclamation that Government had abandoned the idea of conscription in Ireland.

LAND FOR IRISH VOLUNTEERS.

MR. LAW'S REPLY.

LONDON, June 7. Sir Edward Carson asked "when would legislation authorising the grant of land to Irish Volunteers be introduced?" Mr. Bonar replied that he hoped to give a considered reply next week. He believed that there was a good deal of misunderstanding on the matter. What was being aimed at in Ireland was also aimed at in England.

BOLSHEVIKS THREATENING.

LONDON, June 7. [5.30 P. M.] HARBIN.—General Semenov who owing to dissensions at Harbin left for Siberia on May 29th reports that Bolsheviki crossed River Onon and strongly pressed attacks which were checked. Austro-German force consisting of a cavalry brigade and four companies of infantry are threatening Semenov's communications.

LONDON, June 7. [8.20 P. M.] A conference of Transport Workers Federation at Newcastle unanimously and with cheers passed a resolution moved by Mr. Havelock Wells condemning submarine murders which had been justified by prominent German Trade unionists and resolving to have no intercourse with the German nation unless the German people took full Parliamentary control over the Kaiser and made reparation for crimes.

LONDON, June 7. [4.45 P. M.] MOSCOW.—Only Bolshevik newspapers are permitted to be published here.

LONDON, June 7. [8.10 A. M.] THE ANTI-Conscription Conference has resumed its sittings in Dublin and has passed resolution warning Irishmen that Conscription has only been postponed. The Lord Mayor is ready to proceed on a mission to America whenever the right of Irishmen to national self-determination is again attacked.

LONDON, June 7. [8-10 A. M.] Government has approved a scheme for an Allies Supply Cabinet. Five committees will be established including representatives of England, France, Italy and America, all experts on wool leather and other raw materials, Tobacco matches, paper timber coal metals cereals meats fats etc. Their reports will go to the maritime Council who will thus know shipping requirement. Competition in buying and transport will be eliminated.

LONDON, June 7. PARIS.—The Bishop of Soissons declares that Germans destroyed completely one hundred churches and plundered and partially demolished hundred others in Soissons Districts during the recent operations. Soissons Cathedral suffered badly. The Bishop also complains that Germans are stripping everything methodically and taking everything to Germany. He protested against this also against the practice of enemy airmen of deliberately killing old men, women and children fleeing from occupied Districts.

LONDON, June 8. [8 p. m.]—WASHINGTON.—Jeremiah O'Leary and seven other Irish Agitators and German agents have been indicted on charge of treason by transmitting information to the enemy, destroying piers docks and troop transports with bombs, destroying quicksilver mines, assisting Germans to land in an armed expedition in Ireland and other conspiracy in connection with it. Also the destruction of munition factories and mines in Great Britain and espionage. Sensational disclosures are expected.

LONDON, June 8. Paris June 6th. A Decree appoints a Committee under the authority of the Minister for war for the defence of the entrenched camp of Paris charged to carry out measures for organising arming and provisioning the entrenched camp. General Dubail, Military Governor is appointed president of the committee.

The "Petit Parisien" says:—Decree proves that the Government means to stick at nothing to keep the capital inviolate. Events of past fortnight have proved the necessity for preparing for surprise however improbable. The eventual attack on the entrenched camp may be very distant and may perhaps still be averted the decree is an act of the fortnight not despair and should strengthen and not disturb the population.

LONDON, June 7. [3.5 A. M.] "Daily Chronicle" states that counter-measures have been taken respecting the treatment of German war prisoners in consequence of German cruelties to captured British troops. These retaliatory measures are extremely mild in comparison. For example German prisoners are deprived of minor comforts and pleasures like newspapers and the use of bank telegrams and are required to attend parades frequently. Germans indignantly declined to raise the point at Exchange of Prisoners Conference on the 4th June.

రెండవ యుద్ధబుణమునకు

(1197)

ద ర ఖా స్త్ర లి పు డ నే క్షీ త ము లు.

ఈ బుణము నూటికి 5 కి.చొప్పున ఈయబడును. వృత్తిపన్ను లేదు. ఈ యుద్ధబుణ పత్రములు మరల 1921వ సంవత్సరములో నూటికి నూరురూపాయలు యివ్వబడును. 1923 వ సం॥లో గూడ నూటికి నూరురూపాయి లీయబడును. 1925 సం॥లో 100-కి 103 రూ॥న్ను, 1928లో 100-కి 105 రూపాయలును పత్రములనుకొనువారి యిష్టప్రకార మీయబడును.

ఇంతకంటె భద్రమైన సామ్యుదాచుకొనుపద్ధతి వేరులేదు.

ఈ ప్రకటననే దరఖాస్తుగ ఉపయోగించుకొనుటకు దీనిని చింపి మీ పేరు వ్రాసి పంపుడు.

ద ర ఖా స్త్ర న మూ నా.

మదరాసు జ్యూనివారికి,.....1918.

కో కా ధి ప తి,

(ప్రతిమైన ఆయాధి,

ఇందులో .....రూపాయలచెక్కును లేక రొక్క మును పంపుచున్నాను.

దీనికోక యుద్ధబుణపత్రమును (ప్రామిషరీకోటు *) సొకదాని నిప్పించిన మీ కెంతయు కృతజ్ఞుడను. ఈ పత్రపు సామ్యును ఏ సంవత్సరములో సామ్యుకావలయునో ఆ సంవత్సర ముండనిచ్చి తక్కినవానిని కొట్టివేయుదు.

* 1921, 23, 25, 28 సంవత్సరములో వాపసుచేయవలయును.

(ప్రైజరీలో ఇవ్వబడును.

ఇట్లు విశ్వసనీయుడు.

పేరు.....చిలాసము..... (స్వప్రముగ వ్రాయుడు.)

బ రో పా మ హా నం గ్రా మ ము

పరాసువారి పురోగమనము సాగుచుండుట

ఒక గ్రామమును పరాసువారు పట్టుకొనుట

(రైటరు ఏ జి సి.)

ప్రాస్తు

శత్రువులు తలపడి యోడుట.

లండను, జూను 9:— పరాసువారి ప్రకటనము- పా రాస్ట ఎను- సాంటరీ ప్రాంతమున ఓయిజీఎయినులకు మధ్యను ఎయినుకు దక్షిణమునను ఫిరంగు లధికముగా కాల్యబడెను. మేము న్యూలీలుపైర్సు ప్రాంతమున ముందునకేగి ఎలాపుగా మమునందు ప్రవేశించితిమి. నిన్నున ఛెజీదామర్లు రంగమున శత్రువులు మరల వాస్తవముల నాక్రమింప యత్నించుచిగాని వారియత్నము కొనసాగలేదు. మేము విజయుల మైతిమి.

మిత్రమండలి దాడి.

లండను, జూను 9-బ్రిటిషువారిటుల ప్రకటించిరి. గత రాత్రి బ్యూమాంటుహామెలుకు దక్షిణమున మేము దాడి పలి కితిమి. 30 మందిని పట్టుకొంటిమి. పరాసువారు బెయిలులు కుత్తరమున దాడిపలిపి కొందరిని పట్టుకొనిరి. ఆరానుకు తూర్పునను ఆంగ్లేయుమునను గివెంచీ లెనులాబెస్సీప్రాంతము నను మేము శత్రువులను తరిమితిమి. ఎల్లప్పుడెట్లోనే ఆల్బర్ట్ లకును గివెంచీ రోబెర్టులకును నడుమ శత్రువులధికముగా ఫిరం గులను కాలిచ్చిరి. ఛాటూటెర్రికి వాయవ్యమునరాత్రి శత్రువులు ఫిరంగులను గాలిచ్చి 2 మైళ్లరంగమునతలపడిరి. వారిని చాలనష్ట పరిచి తరిమితిమి. వారు ముహంత్రిని సమీపించనేలేదు.

శత్రువులను నిరోధించుట.

లండను, జూను 10:— (దారిలో నాలస్యమైనది) క్రిం కటికారములో చాలతొందరలు భయకారణములు కలిగినవి గాని అందులకు మా సేనయుం దెట్టిలోపమునులేదు. ఇప్పుడు స హాయ సేనలు వచ్చుటచే పక్షి చెదరకుండుట కవకాశము కలి గినది. ఆదివారమువరకును మేము శత్రువులకు ఏగంట కాగంట మాత్రమే నిలవరింప గలిగియుంటిమి. జర్మనులు నిరోధములను చుట్టి పోగలిగిరి. వారి నైన్యాధిక్యము నా నాటికితగ్గినది. ఇప్పుడు మేము బలమగు సొకపక్షి సేనరుదుటచే జర్మనులు ఎదుట బడిపోరవలసివచ్చినది. ఈ సెల 1 వ తే దీ ని మా మై కూ ని కు లు మ ర ల నా ధి క య మ ను బ డ న్నిరి. మరునాడురాత్రి వారు రికి టన్నుల బొంబులను జర్మను

సేనలమీద వదలిరి. గత సెల 30-వ తేదీని మూడుమైళ్ల పాటు గునకున్న శత్రు సేనపై 50 విమానములు క్రిందుగావరించి మర ఫిరంగులను బొంబులనువదలెను. సేనలు చెదరిపోయినవి. 16 శత్రువిమానములును 5 బెయిలులును నేలకూలినవి. మరి సె క్కులు నష్టపడినవి. నేను సామంతులము పంపబడినవాడను చాల ప్రోత్సాహముగా న్నానున్నది.

క్రొత్త జర్మనపక్షి

గత సెల 27 వ తేదీ మొదలు నేటివరకు శత్రువులు స్థలము నాక్రమించుచి దినులు లేదు. నేను మాత్రమే వా రా క్రమింపజాలకపోయితి. పారిసు కంకను పశ్చిమరంగమున నిరుపేరుల వారును తలపడి సమముగా స్థలము నాక్రమిం చిరి. మధ్యను శత్రువులు మారకు కుత్తరమున రంగమును విస్తరింపజేతు గలిగిరి. వెళ్ళుయిలుకును మారకు కుత్తర భాగములకును రెయిన్సుకును నకుమ పక్షి సమరేఖకా ఈ కాన్యముగా నున్నది. ఈ ప్రాంతమున రెయిన్సునష్ట మాత్రము జర్మనులు ముందునకు వచ్చిరి. తక్కిన వోట్ల మా ర్పు లేదు. నిన్ను ను నే డు ను ప శ్చి మ రం గ మున పోరు తీవ్రముగా జరిగినది. విలియమ్ కాటరెటు ఆడవికి తూర్పునకు ఓర్పు-ఆరనులకు మధ్యను జర్మనులు ముందుకు వెళ్లిరి. ఆడవిలో తీవ్రమగు పోరుజరిగినది. బ్రోన్నెన కాన్సీల యొద్ద శత్రువు లెన్ని సార్లును తలపడినను మేమునిలుపుకొనగలి గితిమి. ఓత్కరు దక్షిణమునగూడ పోర తీవ్రముగా జరిగినది మొత్తముమీద శత్రువులకు లభించినదేమియునులేదు. రెయి మ్సుకు తూర్పునను ఉత్తరమునను పశ్చిమమునను జర్మనులు ముట్టుడిచిరి. రెయిన్సులో దేవాలయములపై ఉంచదగిన దేదీయు నుంచబడలేదు.

మిత్రమండలివారు క్రొత్తప్రదేశములు బలపరచుకొనుట.

లండను, జూను 4:— మేసిడోనియా రంగమునందలి రైటరు విలేఖరి ఇట్లు వ్రాయుచున్నాడు.— గురువారము నా దత్రిప్రకంపనీయునుగ సుకరించినపురోగమనమున, స్కాగ్రి డిలిగెనవద్దనున్న క్రొత్తస్థలములను పరాసు గ్రీకుదళములు బలపరచుకొనుచున్నవి. ఇప్పటికి 1712వ సైనికులు పట్టుకొన

బడిరి. వారు మిత్రమండలి కాశ్యోత్సాహమున కత్తంతాశ్యోక్త్య మును జూపుచున్నారు. ఇదివర కవి ఆభేద్యములుగ తలంప బడినవి. ఇప్పటికి మొదటి పంక్తియు, రెండవపంక్తియు పట్టు వడినవి. రెండవదానియందు శత్రువుల మూడవ ప్రతిస్టాపనమం తయు నున్నది. క్రొత్తపంక్తియు 12 కిలోమీటరుల విస్తీర్ణ ము గలిగియున్నది. రెండు మైళ్లలోతుననున్నది. 1915 వ సంవ త్సరమున మొనాస్టిరు పట్టుకొనబడిన నాటకుండ్లి ఇంతటి విజ యమెన్నడును గలుగలేదు. మే 31 వ తేదీని బహేరును లనేకప్రతియుద్ధముల నొనరింప నన్నియు విభుయు లయ్యెను.

రెయిన్సును గాపాడుట.

పార్వరీసు, జూను 4:—రెయిన్సుసంరక్షణము యుద్ధ మునందలి మహాభునకార్యము లందొకటి. పట్టణమును సమీ పించుదాకులను గాపాడుచుండిన పరాసుదళములు మే 27-వ తేదీని క్రమక్రమమున వెనుకకు మరలవలసినవారైరి. పంక్తి నంతటిని పశ్చిమముగ మార్పుటవలన వారిట్లు వెనుకకు బోవ లసినచ్చెను. అచట మిగిలియుండిన దళముల ప్రదేశము నెని మిది రాత్రిందినములు విరామము లేక గాపాడిరి. కుడిప్రక్క ను నగరమునంతటి నావరించియుండిన దళములు 100 గజముల వెనుకకు బోయినవి. అంత నాపంక్తికంటెటిని మార్పునలసి వచ్చె ను. ఎదురుగ వానగరమును దాకుటకు శత్రువు లెన్నియో ప్రయ త్నముల నొనరించి విఫలమైరి. తాముదగ్గరించిన ప్రకారము చుట్టుప్రక్కల నుండు గ్రామముల మీద టాంకుబండ్లతో సొక్కి-మారుగ పడవలయునను ప్రయత్నములును సాగిరాల్సి యు. 31-వ తేదీ నాటి మధ్యాహ్నము మూడు టాంకుబండ్లు మీదికి వచ్చుచుండుట గనిపెట్టబడినది. వెంటనే వాటిమీద గుండ్లు ప్రయోగింపబడినవి. ఒకదానికి నిప్పుంటుకొనియెను. తక్కినవి పారిపోయెను. క్రానునకును పోర్టుపాంపెల్లికిని మ ధ్యను పరాసువారు చాల దృఢముగ నిరోధించిరి. మే 31-వ తేదీనుండి జూను 1-వ తేదీ వరకును దృఢముగ శత్రుదళములు నాలుగు పాంపెల్లి నెదిరింపగా వారు వారిని తరిమివైచిరి.

శత్రువులేమియు నభివృద్ధి నొందకుండుట.

లండను, జూను 9:—పరాసుప్రధాన కా ర్యాలయము వద్దనున్న రైటరు గారి విలేఖరి నిన్నటిదినము మూడు గంటల కిట్లు లెంతినం చెను:—యుద్ధము మొత్తముమీద మన కనుకూల ముగ మారినటులున్నది. మాపంక్తి శత్రువుల బాగుగ నిరోధిం చుటయే గాక మా సైనికులు విజయవంతముగను ఆలిదారుణ ముగను ప్రతియుద్ధముల సుకరించుచున్నారు. శత్రువు లింకను అసంఖ్యాకులుగా మీదబడవచ్చును. రంగమంతయు నింకను యెడలెగబడండ్ల స్థాపింపబడలేదు. జర్మనులించుక స్థానికలాభ ములును పొందగల ప్రదేశము లచ్చటచట నున్నవి. కాని ప్రతి నిమిషమును పంక్తిదృఢపడుచున్నది; శత్రువనాయాసముగా భేధింపగల డను స్థలములు తగ్గిపోవుచున్నవి గత 36 గంటల లో ఎయినికి దక్షిణమున నుండు తమ క్రొత్త రంగమున శత్రువు లేమియు లాభము సొందలేదు. ఎయిని విల్లేస్సుకాటి కిట్లులకుధ్యమున్న పీఠభూమిని శత్రువులు మరల నెక్కుడు కొలంది నెదిరించు నూచనలు గన్నించుచున్నవి. తమపంక్తిలో కొన్నివోట్లలోనికి బోయి యున్నవంతుల దిద్దుకొనవలయునని వారి యుద్దేశము.

శత్రునిరోధనము

లండను, జూను 10:—పరాసు ప్రధాన కా ర్యాలయము వద్దనున్న రైటరు గారి విలేఖరి నేటియు లెంతినంపుచున్నాడు:— నిన్నటి యుద్ధపు ఇటీవలి వార్తలు శత్రువులు నిరోధింపబడి రనుటనుదృఢపరచినవి. ఓయిజీ మొదలు మార్సీ వరకును గల రంగ మున తీవ్రమగు యుద్ధము జరిగెను. తుదకు మిత్రమండలివారే ఎక్కుడు లాభముల సొందిరి. జర్మనులు కొంచెము లాభము నొందిరిగాని యపార సైనిక నష్టములతో బొందిన విజయము పరాజయము కంటె ననర్థము. విల్లేస్సు కోటిరాటువనములకు దక్షిణమున నున్న రోడ్డును పట్టుకొనుటకు అశ్యములను దిగిన పరాసు ఆశ్వికభటులు శత్రువులను తీవ్రముగ నెదిరించిరి. శత్రు వులకు ప్రతియడుగు భూమికిని వందలకొలది సైనికుల నర్పిం చిరి. ఈ యాశ్విక భటులు యుద్ధారంభమునండియు నవరిమి తోత్సాహ పరాక్రమములతో బోరుచున్నారు. మార్సీకు త్త రమున సోకపటాలము అత్యవధికముగ శత్రు సైన్యముల కిట్లు కొని వైకివచ్చెను. పిచ్చుట నాదకమా ప్రదేశము నాక్రమించు కొన వాజ్ఞాపింపబడ వారట్లునే యాక్రమించిరి.

గంజాం సంఘ సంస్కరణ సభ.

సోంపేటలో సమావేశమగుట.

(మాస్కోయ విశేషమునందుండి)

సోంపేట 8:—నేటియందుము సరిగా నేడు ఘంటలకు గంజాం మండల చతుర్థ సంఘ సంస్కరణ సభ సమావేశమయ్యెను. ఈ సభ కనేకులు బరంపురం, ఇచ్చాపురం, బాదరనుండి విచ్చేసియుండిరి. ప్రభుభయమున శ్రీయుత మహేంద్ర పట్నాయకుగారి దైవ ప్రార్థనతోడను, శ్రీయుత గరిమెల్ల సత్యనారాయణ గారి జాతీయ గీతములతోడను సభ ప్రారంభమయెను. తదనంతరము సన్మాన సంఘాధ్యక్షులగు జయంతి జగన్నాథం పంతులు గారు తమ యుపన్యాసమును జదివరి. పిమ్మట నిష్ఠల సూర్యనారాయణ కాశ్రిగారి యుపపాదనము పోతాప్రగడ వేంకటేశ్వరరావు అప్పికట్ల సూర్యనారాయణ మూర్తిగార్ల యామోదమును బడసిన పిమ్మట కరతాశధ్యులు చెలంగుచుండ కర్పూర మాచికలచే నలంకరింపబడిన పిమ్మట, వరహగిరి వేంకట జోగయ్య పంతులుగారి గ్రాసనాధి పత్యమును వహించి, తమ గ్రాసనాధిపత్యమును వహింపగోరనుడులకు వందఃములు సమర్పించిన విదలు తమ ప్రారంభోపన్యాసమును జదివి సభ్యుల నానందాభిసేలలాడజేసిరి. పీరియుపన్యాసము మనోహరమై, వినువారి వృద్ధయములు నాటి, మన హిందూ సంఘపు ప్రభుత్వహీనస్థితి, అంత్యజాత్యుద్ధారణము, వివాహసంఘసంస్కరణములు, కన్యాశుల్కము-వరశుల్కము; వితంతువివాహములు; శ్రీవిద్య; సంఘసంస్కారమార్గములు మొదలగు యనేకవిషయములను జక్కగా క్లృష్టికరించిన జోగయ్యపంతులుగారి నెరిగిన యాంధ్రలోకమునకు మేము వేరుగ జెప్పవలయునా? తదనంతరము శ్రీరామములకు బదులుగా కొన్ని విషయములగుర్చి చర్చలు ప్రారంభింపబడినవి.

తొలుత నిమ్మజాత్యుద్ధారణ, వానిప్రస్తుతస్థితి, పూర్వమంత కాలమునుండి జాతి యుద్ధానించినది. పీరెందులకు ప్రజలచే నీచముగా జూడబడుచున్నారో అను మొదలుగాగల విషయములగుర్చి మల్లాది కృష్ణమూర్తిపంతులు బి.వి.బి.ఎల్ గారు బాగుగా నెరిగించిరి. 'సంఘసంస్కరణముల యభివృద్ధి' విషయమై దొరతనమువారు దీసికొనుత్రుద్ధ' అను విషయమును గుర్చి రావికంటి వేంకటరమణమూర్తి ఎమ్.ఎ (ఆనర్సు) గారు జెప్పచు దొరతనమువారు తగినంతసహాయము జేయకుండుట చే సంఘసంస్కరణ యెక్కువగా మనదేశమున ప్రబలుట లేదనియు, దొరతనమువారి కీ విషయమై యెక్కువగా బాధ్యత కలుగజేయుకుండుటయే మంచిది అని నుడిచిరి. ఏకగ్రీవముగా నంగీకరింపబడినది.

పిమ్మట విద్యాభూషణ కావ్యతీర్థభిరుదాంకితులును, కల్లికోట కళాశాలా పండితులుగు నేమాని వేంకటనరసింహ కాశ్రిగారు, స్కూలులు, ఉపస్కూలులు, రజస్వలానంతర వివాహములు, విధవావివాహములు అను విషయమును గుర్చి గంభీరముగా నుడిచిరి. వానినే సోంభాట్ల వేంకయ్యపంతులు, నరసయ్యశ్రేష్ఠిగార్లు కొంతవడి చర్చించిరి.

సంఘసంస్కరణము, చెప్పెడిమాటలు, చేసెడిపనులు అను విషయమునుగుర్చి సోదర జె.వి. నారాయణగారు నుడువుచు జాతిభేదము, సనాతనధర్మములు, త్రివియభేదములు నేదాంతరహస్యములు, ధర్మసంస్థాపనము, సత్యముగుర్చి బహుచక్కగా క్లృష్టికరించి ప్రేక్షకుల రంజింపజేసిరి.

అద్దానినే పోతాప్రగడ సింహాచలము పంతులుగారు కొంతవడిజెప్పి తానుడు, పరధనాపేక్ష; పరశ్రీ అపేక్ష యీమాడును మనలోనున్న సంఘసంస్కరణము వలన లాభములు లేవు అని రమ్యముగా జెప్పిరి.

శ్రీస్వాతంత్ర్యమువిషయమై బొరెట్లరు వి.వి.గిరిగారు జెప్పచు, తాము విద్వంసుదేశమునజూచిన శ్రీస్వాతంత్ర్యము మొదలగు విషయములనుగుర్చి నుడిచిన పిమ్మట, అప్పికట్ల సూర్యనారాయణమూర్తి గారు కూడ కొంతవడి మాట్లాడిరి. తరువాత మహేంద్రపట్నాయకుగారు వైవిధ్యములనేయు త్కళమున జెప్పిరి. తరువాత అభ్యుత్థులు తమయంత్రోపన్యాసమును గానింపుచు, తాము జెప్పవలసిన విషయము లన్నియు తమప్రారంభోపన్యాసముననే జెప్పియుండి నందువలన విశేషముగా సాదరతలేననియు, యీసభలో చర్చింపబడిన విషయము లన్నియు మన మందరము జ్ఞప్తి పథమున నుండుకొని యెక్కువగా పాటుపడెదరని నమ్మచున్నామని అనిజెప్పి, సోంభాట్ల వేంకయ్య పంతులుగారు సభవారి తరపున అభ్యుత్థులకు వందఃము లర్పించిరి.

వరకట్నములు.

(నిమ్మటి తరవాయి)

ఒకడు తన యాస్తిసంతయు తాకట్నపెట్టి పిల్లవానికి ఇంటర్మీడియేటు పరీక్ష చెప్పించు చున్నపుడు, ముందు పిడు అక్కరకు రాగలదో తేస్తో యను భీతిచేత తన విద్యుంతుని వలన కొంతసాము లాగి తన ఋణము తీర్చుకొనుట తప్పా? దానివలన పిల్లమాత్రము నుభవదా? చదువుకొన్న అల్లుడు తన కూతురుకు మగడగుచున్నప్పుడు, తన పిల్ల సౌఖ్యముకొరకు, తన విద్యుంతుని ఋణవిముక్తిని చేయుటకంటె ఘనకార్య మేమి? తానెంత సాము నిచ్చుకొలేనపుడు, ఆతనితో తాను విద్యుంతుండుటకు ప్రయత్నించనేల? హెచ్చుకట్నములను తీసికొనువారినిందరిని దూషించనేల?

పెద్ద పరీక్షలు ప్యాసు అయినవారు, పెద్ద ఆస్తి కలవారు ఎంత గొప్పగా కట్నములు పుచ్చుకొన్న అంత గౌరవముగా వారిని ప్రజలు చూచుచుండుట ఆచారమై యున్నది. కట్నములు పుచ్చుకొనక పోయినయెడల నలుగురిలో తలవంపులు కలుగును కదా!

ఆస్తికలవారు గాని, యింటురుకానులూ నైనను చదువుచున్నవారుగాని కొద్దియందే యుండును. ప్రతి ఆడ పిల్లకు వివాహము కావలసియుండును. కనుక ఒక్క తగ్గినవరకు, వందలకొలది ఆడపిల్లలు వివాహము చేసికొనుటకు సిద్ధముగా నుండుటచేత, వరులకు మార్చెట్టులో గిరాకీ యేర్పడుచున్నది. డిమాండు సప్లయలను బట్టియే కదా బజారులో ప్రతి వస్తువునకు ధరలు నిర్ధారణమగుచుండును. ఈ ఆర్థిక సూత్రము తెలిసియుండియు వరకట్నములను దూషించిన లాభ మేమి?

రజస్వలానంతరవివాహము లున్నయెడల ఈవరకట్నములు తగ్గునని కొంద రభిప్రాయపడుచున్నారు. ఇది గొప్ప పొరబాటు. కమ్యువారు మొదలగు మాద్రులలో ఏల యీ కట్నములు వేలకొలది హెచ్చుచున్నవి? బ్రాహ్మణ వైశ్యులలో కూడ నిట్టి వివాహములు మొదలుపెట్టినవారికి అపనింద మాలమునో, పిల్లవానికి యిష్టము లేకనో మరయే హేతువుచేతనో తగిన వరులు బొత్తిగా దొరకక, ఆ పిల్ల తండ్రి ఆస్తి యంతయు ధారపోసినను, పిల్లకు వివాహమే కాకపోవచ్చును.

ఆడపిల్లకు బాగుగ చదువు చెప్పించిన యెడల వరకట్నములు లేకుండ వారికి మగలు దొరకుదురని కొంద రందురు. అనగా, బాలురకు వలెనే బాలికలు కూడ పెద్దపెద్ద పరీక్షల నిచ్చిన యెడల, గొప్పగొప్ప విద్యాధికులు వారిని వివాహము చేసికొనెదరని కొందరు చెప్పుచున్నారు. మనలో బాలురు నూటి కెంతవంది గొప్ప పరీక్షల నిచ్చుచున్నారు? ఇంటర్మీడియేటు పరీక్ష ప్యాసు కాకుండగానే వివాహము చేసికొని జీవించినవా రెందరు లేరు? "వివాహో విద్య నారామ" యను సామెతప్రకారము, అట్లు తప్పక నూలబడుదురని నిశ్చయించుకొనియే వాని తల్లిదండ్రులు 18 సంవత్సరములు నయింపు చాటకమునునే, తమ పిల్లవాడు చురుకుగా చదువుకొనుచున్నాడని చెప్పచు పెద్ద కట్నములను (గహించి) వివాహము చేయుచుండురు. ఇట్లుండగా ఆడ పిల్లలందరికి గొప్ప పరీక్షలు ప్యాసుగుటకు మేధాకత్తి యుండునా? ఉన్నను, ఉన్నత తరగతులు గల శ్రీపాఠశాల లెక్కదానన్నవి? ఒకవేళ పరీక్షలు ప్యాసుచేయించ గలిగినను యింటిపనులకు అప్పటి స్థితిలో సుపయోగపడువా రెందరుండురు?

ఈ వరకట్న సమస్య నెట్లు పరిష్కరించ వలెనో మన సంఘ సంస్కరణ సుప్రముగ వ్రాసుకొనెదను. మనలో కొద్దిమందికి వరకట్నములు ఇచ్చుటకును పుచ్చుకొనుటకును యిష్టముండక పోవచ్చును. పరిశ్రమైన వివాహమును సాలం కృతకన్యాదానముతో జరిగించునపుడు ఇట్టిచేరము లుండుట తగదనియే నానుభిప్రాయము. ముం చెప్పటికిని సమీపంధువులుగా నుండవోవు విద్యుంతులలో ఒకరికట్నములును చెందవారికిగ చూచుకొనవలసి యున్నపుడు, వధూవరులు క్లిష్టాయుష్యుంతులై నుభునుగానుండి వారికుటుంబము తాను రలింపరగా నెరుగవలెనని ఆకీర్షించుచున్నపుడు, ఇట్టి కట్నములకు ముందుగా నేరములు చేయటం, పిల్లను గాక, సామునే వివాహమాడుటయని నిశ్చయముగా చెప్పవచ్చును. కొందఱు తమకొడుకులకు తీసికొన్న కట్నములను తమ అల్లుళ్ల కిచ్చుకొను చున్నారట గాని ఆడపిల్లలు మాత్రము గలవారి గతియేమి?

బందరు. వల్లూరి సూర్యనారాయణరావు. మే 28

పీయర్సుగారి పైని నేరము

చైనాలో పట్టుకొనుట

ఇది వఱకు సర్ రిపిండ్సాఫ్ తాకురుగారి యొద్ద కా ర్యదర్శిగా నుండి ఫిజీమున్నగు దీవులందు భారతీయ జూరీల నిర్బంధ వ్రాతమునుగుర్చి ఆంధ్రానుగారితో విశేషముగా పనిచేసిన పీయర్సు గారిని, చైనా ముఖ్యపట్టణమగు పీకింగు లోపట్టుకొని ఖైదుచేసిరి. పీరిఖైదును గుర్చి నెలెప్రియల్ ఎం ఖైదు అనుపత్రిక యిట్లు వ్రాయుచున్నది:

రాజకీయ నేరముపైని పట్టుకొనబడి పీకింగులో ఖైదు చేయబడిన పీయర్సు గారిని సర్ హావిలాండు డిసాస్యారెజ్ గారి యెదుట ముఖ్య న్యాయస్థానమున విచారించిరి.

(పభుత్వమువారి తరపున ఎ జి మాన్స్ గారు వాదించిరి. పీయర్సుగారి పక్షమున న్యాయవాది యెవ్వరును లేరు. ముద్దయిని చూచి జడ్జి సర్ హావిలాండు డిసాస్యారెజ్ గారిట్లు చెప్పిరి:—“నీవు బ్రిటిషు పౌరుడవనియు, నీవు ప్రజాక్షేమము నకును, దేశభాంతి సంరక్షణమునకును భంగకరముగ పనిచేసితి వనియు, నిన్ను చైనానుండి సంయుక్తరాజ్యము (నేటిబ్రిటను ఐర్లండు) నకు పంపివేయవలయుననియు రాజమంత్రి సంతకముతో నీ విషయమై యొక్క యుత్తరము వచ్చినది.”

“నీవేమైన చెప్పగోరెదవా” యని జడ్జి ముద్దయి నడుగ గా ముద్దయి యిట్లనెను:—“భరతవర్షముకొఱకు” (భర్త ఇండియా) అను పేరున నేను బ్రాక్యూర (జవాను ముఖ్యపట్టణము) యందొక కరపత్రమును రచించి ప్రకటించితిని. అందు ప్రజాక్షేమమునకు దేశభాంతి సంరక్షణమునకు గాని భంగకరములగు విషయములగులవని నే నెన్నటికిని నమ్మను.

జడ్జి:—మంత్రియొద్దనుండి వచ్చిన యుత్తరము మీదనే యీ కోర్టు ఆధారపడుచుండును. నిన్ను చ్చటియండి పంపివేయు విషయమునగాని అట్లు వ్రాయటకు మంత్రికలకారణములను గాని విచారించుటకు నేను జడ్జి గానుండలేను. ఇదియంతయు మంత్రిగారిమీదనే యాధారపడి యుండును. ఉత్తరము సక్రమముగానున్నది అది మంత్రియొద్దనుండి వచ్చినది. మాత్రము నేను చూచెదను. నీవింకేమియు చెప్పవలసినది లేనిపో, నిన్ను పంపివేయుటకు ఉత్తరువు చేసెదను.

ముద్దయి:— నే నింకేమియు చెప్పకలసినదిలేదు.

జడ్జి:— కనుక ఉత్తరువు చేయవలసినదే. (హిందూ)

పోపుగారు బ్రిటిషువారిని వినుతించుట.

రోము, జూను 2:—కార్మను క్రిష్టియనమున కొలొనుపై బాంబులు వేయవలదని పోపుగారు కోరగా బ్రిటిషువారి ట్లంగీకరించినందులకు పోపుగారు వారిని వినుతించిరి.

మదరాసు అందు సదరక్రమరాట్ట రైల్వేకంపెనీ, లిమిటెడ్

(ఇంగ్లాండు కంపెనీలో ఇంకొక్కటే చేయబడినది.)

నో టీ సు. (1204)

మదరాసు నుండి బయలుపడుచు సరకుల రవాణా

(1) నిండువేగను అవసరములేని సామాను నంతయు సాల్వకోట్టార్సు స్టేషను నుండి రవాణా చేయవలయును. రాయపురము స్టేషను నుండి రవాణా చేయబడవలెను.

(2) నిండువేగను కావలసిన సామాను (సరకులు)ను రాయపురము నుండి రవాణా చేయవలెను.

(1) ఉప్పు, నాములనుండివచ్చు ఉప్పు సైనిక సామాను, గృహోపకరణములు, పెద్ద తూనికను తూచవలసిన సామానులు తప్ప తక్కిన సరకులు సాల్వకోట్టార్సులో అంగీకరింపబడవలెను.

(3) సామాన్యముగ నిండువేగనులో పంపబడు కిరసనాయిల్, బియ్యము భావ్యము, పంచదార మున్నగునవి ఈ క్రిందివరకుల ప్రకారము సాల్వకోట్టార్సులో అంగీకరింపబడును:—

(1) సరకులు 10 మణుగులకంటె ఎక్కువ ఊడరాదు.

(2) ఒక్కొక్క స్టేషనుకు ఒక్కొక్కరోజున ఒక్కొక్కని నుండి 10 మణుగుల బరువుగల సామాను అంగీకరింపబడును.

కాళయుక్తి సంవత్సరాది సంచిక తయారై సిద్ధముగ నున్నది.

హిందూ సంవత్సరమున జరిగిన ఐరోపా ఘోరసంగ్రహ చరిత్రమును, ఆధ్యాత్మిక, జైతిక, సాంఘిక, రాజకీయ, వ్యావహారిక విశేష విషయముల విజ్ఞానదాయకములగు వ్యాసరాజములును, దర్శనీయములగు మహాజనుల చటములును ఇతరములైన, చిత్రపటములును గలిగి మంచికాకితములనై చక్కగ ముద్రింపబడి సిద్ధముగ నున్నది.

కాగితముల కలెక్షన్ తేసి కావలసినన్ని ప్రతులు మాత్రమే సిద్ధముచేసి యందుటవలన వలయువారు కంటేనే చాసికొను టుచియు.

అంధ్రపత్రిక సంవత్సర చందాదారులకు	రెండు రు 1-0-0
" అర్ధసంవత్సర "	" " 0-8-0
" అర్ధసంవత్సర "	" " 0-12-0
అంధ్రపత్రిక సంవత్సర, తేక దినపత్రిక రి మాసముల చందాదారులకు	" " 1-0-0

అంధ్రపత్రికా కార్యాలయము, పోస్టుబాక్సు నెం 212 రు, మదరాసు.

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు సిద్ధావధము

తామరలైలము	గజ్జికలైలము	మోహినీలైలము
డబ్బీ 1-కి 0-8-0	డబ్బీ 1-కి 0-4-0	సీసా 1-కి 0-12-0

అమృతాంజనము డిపో 6, తంబుకెట్టి పీఠి మద్రాసు.

బాధాపీడితులకు వరము: ఐవోడిక సహితమైన డా॥ పి. డి.

సావంతుని వనోపధిసారసవరిల్లా

అతనిపుత్రుల రక్తమువలన జనించు జాడ్యములకు శిరీషమునంటి మందు. కురుపులను, కుచ్చులను, గండములను, గండ్లను, పొరకొప్పలను అన్ని విధములనలన గలగు చర్మరోగములను పోగొట్టును.

మిక్కిలి శక్తివంతమైన రక్తశుభ్రకారిణి (28)

ఈ వాద్యసారసవరిల్లా గుణ మిచ్చుట నిస్సంశయము, సహజమైన మధ్యవర్తిగన అన్ని విధములైన దోషములను పోగొట్టును. శిశువునందలి పొరకొప్పలను, కులబద్ధమును కారణంబుండును పొప్పలను పోగొట్టి రక్తమును శుభ్రపరచును. శరీరాశోగమును గలగజేయును. 16 రోజులవర కుండుటకు 4 డోస్సుల బుడ్డిలో అమృతమును.

ప్రాప్తెలుగు:— పి. డి. సావంత్. 144. ఫననవాడి. నెం 2 బొంబాయి.
Proprietor P. D. SAVANT, Fanaswadi. No. 144. No 2, BOMBAY.

పాదపాలిపి వ్రశం

బెప్పలకంటి అతిస్పారాద విరళితు.

రెండు 0-4-0 డోస్సుల అధికము.

అంధ్రపత్రికాకార్యాలయము 7, తంబుకెట్టి పీఠి, మదరాసు.

అంధ్రనర్మకళాశాల-విద్యావ్రవృత్తి.

ఇది శ్రీయ్యత కట్టమంచి రామలింగారెడ్డి గారిచే

ప్రారంభింపబడి. రెండు 0-4-0 డోస్సుల ప్రత్యేకము.

అమృతాంజనము డిపోవారి దివ్యోపధములు.

జంతూర్మును కండ్లుకోముటకు	0.2
చీర్రసాయము మాత్రము అలీర్మునుకు	1.4
పండ్లకాలసారి పండ్లసోటుకు	0.8
బుజుకకల డాకుపుట్టికి	1.0
జ్వరహరి జ్వరములకు సీసా 1-కి	0.12
మాలశంకులైలము డబ్బీ 1-కి	0.12
తేలమందు తేలుకాటుకు సీసా 1-కి	0.8
సేత్రాంజనము కంటివ్యాధులకు	0.4
కలరామాత్రము వాంతిభేదలకు	0.8
గజ్జికలైలము గజ్జిచీదలకు డబ్బీ 1-కి	0.4
బామకర్మము సీసా 1-కి	0.8
తేలవ మందు సీసా 1-కి	0.4
తామర లైలము; తామర, పీటకు	0.8
బుట్టుకు లైలము డబ్బీ 1-కి	0.4
గుర్రుద్రాకము సీసా 1-కి	1.0
కఫహరి కీటగట్టులకు దుబ్బుకు	2.4
కఫహరిచూర్ణం పొప్పలములకు డబ్బీ 1-కి	0.8
బాదామపువ్వుకు మందు	1.0

శ్రీయ్యత కట్టమంచి రామలింగారెడ్డి గారిచే

మోహినీలైలము పెద్దకులంపెరుగుటకు	0.12
రోమహరి పెద్దకులం దుబ్బుకు	0.8
ఉబ్బుసమునుకు మందు సీసా 1-కి	1.8
కస్తూరిమాత్రము పెద్దవి, మంచివి	50-కి 0.10
గుబ్బాగి మాత్రము	1.0
గుబ్బాగి లైలము పుండ్లకు	1.0
విరేచనము: కుమ్మరల డబ్బీ 1-కి	0.8
గ్రహణి మాత్రము డబ్బీ 1-కి	0.8
శిరోచేదన మాత్రము తిలనొప్పులకు	0.12
కాలినపుండ్లకు మానె సీసా 1-కి	0.8
ఈకు ద్రావకము సీసా 1-కి	1.0
కుసుమాలి మాత్రము, కుసుమవ్యాధులకు	1.0
మందుకు మానె సీసా 1-కి	0.6
మందరిలైలము, ముఖకాంతికి	0.8
పచ్చిళ్లకు లైలము కీటకగుళ్లకు	0.8
కర్ణములసారి చెవిసోటుకు	0.8
బాలాబి మాత్రము మలబద్ధమునకు	0.8
బుటుచాతహరి ఎమిడికలకు	0.8

అమృతాంజనము డిపో, మద్రాసు అందు బొంబాయి.

మంచి గుణముగల శాస్త్రీయావధములు

బృహత్ మంజుషాదిక్వాద

రక్తమును శుభ్రపరచుటలో ప్రత్యేకమైనది.
1 పౌను సీసా రు 0-12-0.

చంద్రవధ గుటి

మూత్రవ్యాధుల యందు అమోఘముగ పనిచేయును. తులం 1-కి రు 1-0-0.

వానవలేహము

దగ్గునకు మంచిమందు.

1 పౌను సీసా రు 0-10-0.

వ్యవహారములన్నియు బాండ్లయభివృద్ధిలో జరుపవలయును.

జాందూ ఫార్మస్యూటికల్

వర్షి

అయిర్వేద యావధముల శేయువారు బొంబాయి నెం 13.

The Zandu Pharmaceutical Works
388 The Ayurvedic Pharmacists,
Elphinstone Road, Bombay, 13

అమృతాంజన అవశేషము.

ఈ అమృతము రక్తమును శుభ్రపరచుట వాచ్చిం చి బలమును కలిగించి యుష్ణశీతలము చేసి చేతి కాచి మంటల పోగొట్టును. మెదడును చల్ల చేసి శరీరమునకు తేజస్సును కలిగించును. దీర్ఘక్షయ, భేదము, తలనొప్పి, రొమ్మునొప్పి మొదలగువానిని తీర్చుక నివారించును. 219 అర్ధసాను డబ్బీ 1-కి రు. 2-0-0.

వైద్యశాస్త్ర మణిశంకర్ గోవింద్, ఆలంకర్మగృహ కౌశలభార్య, 157, బ్రాహ్మణ, మద్రాసు.

201 పాశ్చాత్య వేంకటాచల 594

పండితులవారి సిద్ధావధములు.

లోకామయహర కస్తూరిమాత్రల నిక్షుదైనను పరికింపుడు.

యోగ్యతావ్రములు.

మ॥ రా॥ దావర్ ప్రభాకర్ థేలో ఆయుర్వేదిక్ యానివర్సిటీ, గ్రాహ్మణ్. ఎస్. జి. ఇన్స్టిట్యూట్, లండన్ కన్సల్టింగ్ కమిటీ ఎగ్జిక్యూటివ్. సం. 2. బొంబై, పీరు (వాసివడి). తమ "లోకామయహర కస్తూరి మాత్రము"ను ఉపయోగించుటవలన, క్వాసోచ్యాసముల వ్యత్యాసము, అలీర్ము, నలబద్ధము, ప్రక్కనొప్పి, కడుపునొప్పి, అన్నా కష్టము, పిత్తసంబంధరోగము, బిడ్డల యెముకవాలముల న్నియు, గుణులయ్యెను, తమవద్దకు ప్రతిదినము వచ్చు రోగులకు, పీకస్తూరి మాత్రలనే, స్వదేశీ వైద్యులు ముఖ్యముగా నియంపించు నని శిఫారసు చేయుచున్నాను.

మ॥ రా॥ పి.ఎస్.అచ్యుతరావు, సీనియర్ సర్జన్, ప్యానిటరీ కమిషనర్, మైసూరు గవర్నమెంట్; పీరు (వాసివడి). "లోకామయహర కస్తూరి మాత్రము"నే నుపయోగించి యున్నాను.

పండితులు వారిచే పత్రికయందు ప్రచురపరచినట్లే అశోకశ్రీవ్రవగు, గుణులను ఈమాత్రము గలిగి యున్నవని నేనుచెప్పట కానందభరితుడనగుచున్నాను.

రిజిస్ట్రేషన్ యావ్యాపార గురుకులు, ప్రతి సీసాచుండును ఉండను; చూచి తీసికొనవలెను.

సానుహరవ్రము, ప్రతిసీసాతో గూడి యుండును. 250 మాత్రలన్ని సీసా 4 అయిదు మాత్రము.

6 సీసాలు పోకసారి తేప్పింబింబి.

టహాల భుక్తులతోడ మా 1.8-0

12. సీసాభాకసారి కొనిన 2-12-0

25. సీసా భాకసారి కొనిన 5-0-0

గమస్తరోగములకు మాత్రము అయిదు

పీట పిట్టావధముగా పొరవను.

201-నుండి శ్రీ సీతారావువైద్యశాల, మైసూరు

